

JENNA KUNNAS

Media & Articles

UP TO 2/2023

Jenna Kunnas asuu miehensä, tiedetoimittaja Mikko Pelttarin ja parisunnan kahden lapsen Ellen, 9, ja Myryn, 5, kanssa Helsingin Hermannissa vanhassa puutalossa. Lastenkirjatuotannostaan tunnettu Mauri Kunnas on Jennan isä.

Töiden aiheet tulevat usein pohjoisen luonnosta. Kuvan lahjapakkaukset on piirretty Lumenelle.

Jenna työskentelee tabletilla ja kosketusnäyttökynällä. Hän myös oskartelee jatkuvasti. "Kun alan tehdä jotain, työ kasvaa kuin sienirihmasto kunnes lähtee täysin lapsesta."

KODITTAJA

"Piirtäminen auttaa käsittelemään tunteita"

Kuvittaja **Jenna Kunnas**, 39, piirtää työkseen. Hän saattaa työskennellä tunteja ilman, että ajatus lähtee kertaakaan harhailemaan. Rauha löytyy myös askartelusta ja kannon nokasta.

TEKSTI LEENA LUKKARI KUVAT PIA INBERG

Aloitin työpäiväni hitaasti. Kun lapset ja mies ovat lähteneet töihin, koulun ja päiväkotin, juonaamukahvini rauhassa ja katselen Ylen aamu-uutisia ja luen Hesaria. Samalla pohdin, mitä äänikirjaa kuuntelisin tänään. Kuunteleminen tehostaa keskittymistäni ja saatan työskennellä tunteja ilman, että ajatukseni lähtevät kertaakaan harhailemaan.

Kuuntelen paljon dekkareita. Niissä tarinankääri noudattaa tiettyä kaavaa ja siksi ne ovat tavallaan helppoja. Fantasiakirjallisuutta saatan kuunnella, jos kaipaan mielikuvitusta ruokkivia ideoita. Tai sitten kuuntelen jotain yhteiskunnallisesti painavaa. Hiljattain kuuntelin Ujuni Ahmedin ja Elina Hirvosen *Tyttöille, jotka ajattelevat olevansa yksin*, joka käsittelee muun muassa tyttöjen sukuelinten silpomista.

LAPSENA PIIRSIIN aina. Oli selvää, että minusta tulee taiteilija. Isäni **Mauri Kunnas** teki töitä kotona, joten minulle oli luonnollista nähdä piirtäminen oikeana ammattina.

Suomen menestynein lastenkirjailija ja kuvittaja isänä ei ollut mikään helppo vertailukohta. Isä on aina antanut vain positiivista palautetta. Minusta on edelleen kiva kertoa isälle, että minä olen muuten tehnyt tuon ja tuon. Jumi tilanteissa voin keskustella hänen kanssaan. Myös mieheni **Mikko** on tärkeä tuki työssäni.

Työn parhaita hetkiä ovat ne, kun oivallan, että nyt tämä toimii ja kun onnistun luomaan jotain kaunista. En koskaan luonnostele, vaan lähdän vain piirtämään. Aloitan jostain pienestä yksityiskohdasta. Kas, tästä tulikin hyvä keppi tai puu, saatan todeta ja sen ympärille rakennan visuaalisen ilmeen.

Piirrän suoraan tabletin näytölle kosketusnäyttökynällä. Piirustusohjelmasta voin valita, miltä piirtojälki näyttää: karhealta pupurilta, tussilta tai vaikkapa vesivärisiveltimeltä. Erityisesti pidän siitä, että elementtejä on helppoa siirtää ja sommitella kaikkisissa työvaiheissa. Aikaisemmin se ei onnistunut, kun piirsin perinteisesti tussilla paperille.

SIELULTANI OLEN käsityöläinen ja taiteilija. Teen jatkuvasti valtavasti juttuja, joita en edes yritä myydä. Teen taidegraafikkaa, mosaiikkitöitä, keramiikkaa ja askartelen.

"En koskaan luonnostele, lähdän vain piirtämään. Kas, tästä tulikin hyvä keppi tai puu, saatan todeta ja jatkaa sen ympärille."

SEURAA INSTAGRAMISSA @JENNAKUNNAS

1. Jenna suunnittelee esimerkiksi kuoseja ja pakkauskuvia. Charivari-viinien etiketit ovat Jennan käsialaa.

2. Kasvit, metsät ja eläimet ovat Jennalle äärettömän tärkeitä. Kotona kasvaa pikkuruista slenlä pihalta tuoduissa lahopuun palasissa. "Tutkin, miten ne kasvavat lasikupujen alla. Myös sammalten valtaamat kepit ovat mielenkiintoista seurattavaa." Lakanoissa on Jennan Pistokas-kuosi. Valokuva on vedos Oasiksen albumin kansikuvasta. Yllä on näyttelyjuliste ja alla Roy Lichtensteinin litografia Against Apartheid.

3. Jenna on kuvittanut useita lastenkirjoja. *Hämärävaarit*-kirjan teksti on Jennan siskon Naora

Kunnaksen. Puoliso Mikko Pelttorin kanssa tehty *Näkyvätön myrsky*-kirja auttaa alakoululaisia ja heidän vanhempiaan pohdimaan, miltä ilmastonmuutos tuntuu.

4. Dinosaurius on tunteettoman ruotsalais-taiteilijan paperiveistos, jonka Jenna hankki huuto-kaupasta vuosia sitten. Se on yksi Jennan suurimmista teoksista. Vimman Tuuva-mekan kuosin nimi on Kesäyö.

5. Jenna työskentelee pääasiassa kotona. "Että joku vielä maksaa minulle tästä! Näin saan vähillä ajatella. Olen sillä tavalla onnellisessa asemassa, että voin valita, mitä töitä teen." Tyynyssä on Jennan Finlaysonille piirtämä Muutto-kuosi.

1. Jenna valmistui Taide-
taiteilijasta korkeakoulusta
sisustusarkkitehdiksi ja
kolustemuotoilijaksi, kun
oli ollut työelämässä kuvit-
toijana jo kymmenkunta
vuotta. "Värit luovat
minusta kodikkouden.
Lämmin ja syvä tumma
oranssi on lempiväriäni,
siltä huokuu voimaa."

2. "Kotivinkin Kodittajat
ovat minun piirtämiäni.
Neulotikko on ilmetty
sisikoni, lastenkirjailija
Naora Kunnas. Multa-
kämmejän esikuvana
olen minä itse. Rakastan
puutarhanhoitoa ja olen
kin aina kyynärpäitä
myöten törkynen."

"Vietän paljon aikaa metsässä. Sienet ovat intohimoni, en tiedä mitään kauniimpaa."

Teen teoksia paperimassasta, leikkaan kartongista
pikkutarkkoja kuvioita tai rakennan pienoismaail-
moja. Harmikseni tälle kaikelle ei ole muuta sanaa
kuin askartelu, niin kuin se olisi jotain merkitykse-
töntä puuhastelua. Jos taideyliopistoon perustetaan
joskus askartelun maisterilinjaa, minulle saa tarjota
työelämäprofessuuria.

Onnistumisen kokeminen on minulle vaikeaa,
vaikka siihen olisi hyvät perusteet. Epäilen, että nais-
kuvittajaa pidetään helpommin piirustelijana, eikä
vakavasti otettavana suunnittelijana. Joskus työroo-
lissani saatan vaikuttaa ehkä tyllyltä, jos minun pitää
varmistaa, että minut otetaan vakavasti.

Periaatteessa voin määritellä itse työaikani, mutta
tietysti välillä päivät venyvät pitkiksi. En tee enää töitä
öisin. Lasten ja useiden loppuun palamisten myötä
opin, että se ei ole sen arvoista. Selkäni kertoo, mil-
loin on aika nousta jaloittelemaan tai lopettaa.

VIETÄN PALJON aikaa metsässä, erityisesti syksyi-
sin. Saatan istua kannon nokassa ja olla vaan, koska se
tuntuu niin hyvältä. Sienet ovat intohimoni, en tiedä
mitään kauniimpaa. Etsin lajeja ja valokuvaan niitä.
Kännykässäni on varmasti lähemmäs kolme tuhat-
ta valokuvaa sienistä. Mikon kanssa olemme puhu-
neet, että teemme niistä vielä jonain päivänä kirjan.

Joskus minua inspiroi raivo, joka kumpuaa tur-
hautumisesta. Venäjän hyökättyä Ukrainaan aloin
purkaa ahdistustani piirustuksiin, joita julkaisin Ins-
tagramissa. Piirtäminen toimi kuin terapia. Ilauduin,
kun sain valtavasti palautetta. Se kertoi minulle, et-
tä kuvani autoivat myös muita käsittelemään vai-
keita tunteita.

Olen suunnitellut Finlaysonille eläinsarjan, joka
sai hiljattain jatkokseen *Selviytyjät*-kuosin. Malleina
käytin kissaa ja koira, jotka ovat löytöeläimiä. Mos-
kovasta tuotu koira on menettänyt yhden jalkansa.
Kissa asui piirustushetkellä Hämeenlinnassa kissa-
kodissa, mutta on sitten löytänyt uuden kodin.

En usko, että taide muuttaa maailmaa jotenkin
taianomaisesti ja hetkessä, mutta uskon että taide
voi olla mukana siinä keskustelussa, joka muuttaa
maailmaa. *

me | ISÄ JA TYTÄR

"Meillä työ ei mene perheen edelle"

Mauri ja Jenna Kunnas ovat kaksi erilaista taiteilijaa. He ovat myös isä ja tytär, joita kannattelevat samanlaiset arvot. Molemmat välttävät turhaa materiaa ja korostavat kodin ja läheisten merkitystä.

teksti Anneli Juutilainen kuvat Timo Pyykkö

P

ienen tytön piirtämä viiva oli poikkeuksellinen. Lastenkirjailija ja kuvataiteilija **Mauri Kunnas** sai vahvistuksen havainnolleen, kun hänen tuolloin alakouluikäisen tyttärensä **Jenna Kunnaksen** kuvataideopettaja ihmetteli asiaa ääneen.

"Jenna oli aika pikkuplikka, kun hänen viivassaan oli jotain erityistä – ihan kuin se olisi tullut vanhan taiteilijan selkärangasta", Mauri, 72, muistelee.

Kuvittajana työskentelevän Jennan, 39, intohimo heräsi varhain. Hän kipusi usein isänsä vierelle valopöydän äärelle piirustelemaan. Tytön taidot eivät jääneet isältä huomaamatta.

Toisaalta Mauri ajattelee, että moni nuori on lahjakas, mutta homma tyssää innostuksen loppumiseen.

"En esimerkiksi nuorempana pitänyt itseäni millään tavalla muita parempana piirtäjänä, mutta olin pirun sinnikäs, kuten Jennakin", Mauri sanoo.

Freelancer-yrittäjänä työskentelevä Jenna ajautui alalle miltei vahingossa.

"En koskaan päättänyt tekeväni tätä työkseni vaan pohdin, mitä muita vaihtoehtoja voisin valita. Olin piirtänyt koko ikäni ja ajattelin, että jokin oikea työ olisi hyvä olla olemassa."

Toisin kuitenkin kävi.

MAUKKAAT EVÄSVOILEIVÄT olivat valmiina ja tuore kahvi odotti termospullossa.

Mauri ja Jenna Kunnas ovat molemmat taiteilijoita. Mauri pyytää usein Jennalta apua teknisissä asioissa kuten kuvankäsittelyohjelmien käytössä.

»

”

En muista, että isä olisi kieltänyt minua tekemästä mitään. Isä oli lepsu ja on sitä vieläkin.”

Oli maaliskuisen sunnuntai vuonna 1983, ja Maurin puoliso **Tarja Kunnas** oli ilmoittanut hetkeä aiemmin, että vauva taitaisi syntyä pian. Pariskunta asui Turussa.

”Muistan ajatelleeni, että nyt on juhlapäivä. Pakkasin muutaman kirjankin kassini, kun arvelin, että synnytyksessä voisi kestää.”

Päri käveli läheiseen Turun yliopistolliseen keskussairaalaan. Yllättäen Mauri ei ehtinyt edes avautua eväskäärreitä, kun Jenna oli jo maailmassa. Kahvit juotiin vasta iloisen perhetapahtuman jälkeen.

”Kun näin Jennan ensikerran, tuntui kuin valtava hyökki olisi kulkenut kehoni läpi. Muistan että mieleeni tuli lause: Hyvänen aika, se on Sarkolan mummu!”

Mauri ei tiedä, miksi hänen isänsä äiti tuli silinä hetkessä niin vahvasti mieleen. Mummu oli kuollut jo kauan sitten, ja heidän suhteensa oli jäänyt etäiseksi. Tunne katosi välittömästi eikä enää palannut.

Kun Mauri tuli illalla sairaalasta kotiin, hän paketo *Suuri urheilukirja* -teoksensa valmiin materiaalin bussikuljetusta varten.

”Tein kaiken hyvin hilpeissä ja onnellisissa tunnelmissa.”

TUORE ISÄ omaksui uuden roolinsa nopeasti. Kun vauva itkeskeli, Mauri piti kääriä sylissään keihäntuolissa ja lauloi: *Sellanen ol' Viipuri, karjalaisten kaupunki*.

Se oli ainoa kohta, jonka Mauri osasi **Juha Väinön** levyttämästä kappaleesta. Puolison uudelleen ja uudelleen hoilaama säkeistö raateli tuoreen äidin hermoja.

Kun Jenna oli kolmen kuukauden ikäinen, perhe muutti Laajalahteen Espooseen, lähelle Maurin sisarta. Jennan pikkusisko **Noora** syntyi vuonna 1987.

Jennan ensimmäiset lapsuudenmuistot ovat Kaliforniasta. Perhe vietti siellä puoli vuotta, kun Mauri työsti *Riku, Roope* ja *Ringo* -kirjasarjaa. Palkkioon kuului majoitus ja auton käyttö San Franciscossa.

Jenna täytti Yhdysvalloissa kolme vuotta. ”Muistan, miten katsoimme yhdessä televisioarjaa **The Monkees**. Erityisesti sarjan keltaiset lopputekstit ovat jääneet hyvin mieleeni”, Jenna sanoo.

Music Television -kanava oli juuri aloittanut Amerikassa ja sarjaa näytettiin läpi yön.

”Se toimi silloin ja toimii yhä. Ehkä jo sieltä on peräisin hyvin läheinen suhteeni tšekkarin katsomiseen”, Jenna sanoo.

Perhe reissasi paljon. Yksi ikimuistoisimmista matkoista suuntautui Skotlantiin vuonna 1994. Matkan tarkoituksena oli etsiä Loch Nessin hirviötä. Mauri ja Jenna uskoivat nähneensä sen vilaukselta.

”Muistona siitä minulla on Loch Nessin hirvön kuva tatuoituna reidessäni”, Jenna kertoo.

JO NUORESTA ASTI Mauri on ollut kiinnostunut erilaisista mysteereistä kuten ufoista.

”Kiinnostukseni saivat kulkupohjaa Jennasta jo varhain. Kuvasimme yhdessä ukonilmoja videolle.”

Tähtien ja taivaankappaleiden tarkkailu oli perheen yhteistä mielenkiintoa jo 1980-luvulla. Myöhemmin illalla vanhemmat pakkasivat tyttötoppaalaareineen auton takapenkille ja ajelivat pelloin rannalle katselamaan, näkyisikö taivaalla revontulia.

”Muistan pötkötelleeni auton konepellillä ja ihailleen talviöistä taivasta”, Jenna sanoo.

”Mutta ufoja emme ole vielä nähneet, valitettavasti”, Mauri sanoo ja nauraa.

Molemmat seuraavat mystisiin taivaailmiöihin liittyviä uutisointeja tiiviisti. Jos toinen näkee kiintoisan uutisen, se jaetaan heti.

”Olen perinyt kiinnostuksen kummituksiin ja kaikkeen yliluonnolliseen omalta äidiltäni ja tädeiltäni”, Mauri sanoo.

”Sinä oletkin astetta syvemmällä siinä toudussa. Minusta ne ovat hauskoja juttuja, mutta en kuvittele, että jokainen kolahdus on viesti esivanhemmilta”, Jenna sanoo ja virmistää.

PIRUN ITSEPÄINEN tittara. Sellaisena Mauri muistaa Jennan lapsena. Jos tyttö päätti jotain, mielen muuttamiseksi ei ollut mitään tehtävissä. Erityisen haastavaa oli saada hänet syömään.

”Syy oli se, että vihasin lihaa jo lapsena, ja minua pakotettiin syömään jauhelihaa ja kanaa.”

”Ei meillä kyllä mitään pakotettu”, Mauri sanoo mutta epäilee.

”Hän varmasti pakotettiin. Lihan suuttuma ja maku ällöttivät minua enkä halunnut syödä eläimiä. Koko aterian oli pillalla, jos liha oli koskenut makaroniin tai riisiin. Yritin näppäillä lautaseltani puhtaista palasia, ja pilotin lihanpaloja perunankuorten alle.”

”No olisit sanonut. Tämä tuli minulle uutena tietona. Ajattelin, että vastusti vain ylipäätään syömistä”, Mauri jatkaa.

Jennan lapsuudessa lihaa korvaavia kasvipäisiä tuotteita ei ollut juuri saatavilla. Nykypäivänä tilanne on toinen. Jenna, hänen puolisonsa **Mikko** ja pariskunnan kaksi lasta **Elle**, 9, ja **Myrry**, 4, ovat kaikki kasvissyöjiä.

Ekologisuus ja kestävä kulutus ovat Jennalle tärkeitä arvoja, joita hän on välittänyt myös vanhemmilleen. Se näkyy Maurin ja Tarjan arjessa muun muassa reippaasti vähentyneenä lihan kulutuksena.

”Olen aina ollut rohkeasti oma itseni enkä pelkää sanoa mielipiteitäni tai kantojani ääneen. En kestä minkäänlaista epäoikeudenmukaisuutta, ja mielestäni jokaisen velvollisuus on tehdä valintoja tulevia sukupolvia ajatellen”, Jenna sanoo.

”Minä olen arempi omassa mielipiteissäni. Mietin paljon enemmän sitä, mitä muut ajattelevat”, Mauri tunnustaa.

Molemmat ovat kuluttajina maltillisia. Materiaalin haunstraaminen tuntuu heistä vastenmieliseltä.

”Olen aina ollut niin nuuka, että nykytrendien mukainen minimalistinen kulutusmalli sopii meikäläiselle erinomaisesti”, Mauri sanoo.

Jenna puolestaan ostaa paljon käytettyä. ”Kotonaamme ei ole juuri mitään muuta uulena ostettua kuin kirjahylly. Muu on vanhaa.”

ISÄNÄ MAURI oli vahvasti läsnä. Hän puuhasteli alakerran työhuoneessaan, jossa lapset saivat oleskella vapaasti. Mauri ei kommentanut tyttöjä olemaan häiritsemättä hänen työskentelyään. Kun Jenna tuli koulusta kotiin, hän paineli työhuoneen sohvalle katselemaan Disney-elokuvia ja Mauri jatkoi työtään vieressä.

Isällä ja tyttärellä ei suuremmin kipinöinyt edes Jennan teini-iässä. Silloinkin iltoja vietettiin yhdessä dekkarisarjoja katsellen. Molemmat maistavat suhteen olleen aina lämmän ja mukavan.

”Lapsuuteni oli rauhallista, turvallista ja helppoa. En muista, että isä olisi kieltänyt minua tekemästä mitään. Isä oli lepsu ja on sitä vieläkin”, Jenna muistelee.

”Se johtuu siitä, että sekä sinä että Noora olitte molemmat todella helppoja lapsia.

Teidän kanssanne ei ole ollut minkäänlaista ongelmia.”

Nuorena Jenna teki tiiviin ystäväporukansa kanssa paljon erilaisia luovia asioita: animaatioita, kuunnelmia ja askartelua.

”Jo lapsena tuntui, että minun oli helppo toteuttaa itseäni loputtomien taideprojektien äärellä. En koskaan kuullut vastaanotomisia vanhemmiltaani.”

Erään kerran tytöt koristelivat perheen auton kukkasilla. Jenna kavereineen kieputti voikukkia, pietaryrttejä ja rönsyleinikkejä tuulilasien pyyhkijöihin ja auton etusäleikköön sekä miltei joka reikään, mitä autosta löytyi.

”Kukka-autolla ajeltiin vähän aikaa. Niiden poistamisessa oli kyllä aikamoinen homma”, Mauri kertoo.

Tärkeintä kuitenkin oli, että lapset saivat touhuta omiaan niin paljon kuin huvitti.

”Kun ihminen saa tehdä mitä haluaa, siitä voi tullaakin jotakin”, Mauri tuumaa.

ISÄSSÄ JA TYTTÄRESSÄ on paljon samaa. Molemmilla on voimakas tarve tehdä ja puuhastella koko ajan. Kummankin sormet syyhyävät uusien ideoiden parissa.

”Voin huonosti, jos minulla ei ole jokin asia kesken. Oloni on parempi, kuin minulla on projekti käynnissä”, Mauri kertoo.

”Minulla on koko ajan tuhat eri hommaa samaan aikaan: kuvittajan töitä, mosaiikkitöitä, keramiikkaprojekteja ja veistotöitä”, Jenna jatkaa.

Hän opiskeli hetken aikaa Lahden muotoilunsiatutissa koro- ja hopeamuotoiluun, kunnes haki Taideteolliseen korkeakouluun ja valmistui sisustusarkkitehdiksi ja kaluste- muotoilijaksi.

Kuvittaminen ja graafinen suunnittelu kiinnostavat Jennaa kuitenkin enemmän ja tuntuvat omilta jutuilta. Silti Mauri ja Jenna sanovat olevansa piirtäjinä hyvin erilaisia.

”Minä olen pelleilijä ja piirtäjä. Jenna on taitelijä. Ymmärsin jo aikaisessa vaiheessa, että ei tuota tyttöä voi juuri millään tavalla ohjailla, vaikka kovasti yritin jakaa mielestäni hyviä vinkejä.”

Isänä Mauri kuitenkin tiedosti, että tyttärensä ammatinvalinta ei ollut helppo mahdollinen. Harva menestyy Suomessa taiteilijana.

”Hetken ajattelin, että Jenna olisi voinut valita jotain helpompaaakin. Mutta täytyy sanoa, että olen vieläkin hieman hämmästyksissäni ja ylpeä Jennan ilmestävistä laajoista.”

JENNA KUNNAS tunnetaan runsaista ja värikkäistä töistä, elävästä kynänjäljestä ja

”Jenna ei pidä juuri metelliä töistään, en edes tiedä, mitä kaikkea hän on tehnyt. Hän informoi meitä vähän huonosti omasta menestyksestään”, Mauri sanoo.

luontoiheista. Hän on kuvittanut muun muassa tekstiilejä Finlaysonille ja lahjapak-kauksia Lumenelle sekä suunnitellut kuo-seja Japaniin. Tänä keväänä Jennaa työllis-tää **Nea** ja **Juha Berglundin** omistaman vii-nitila Carsinin brändiuudistus.

Mauri tunnustaa olevansa työssään tytär-tään kaupallisempi. Hän pohtii paljon, miten projekteista – kuten valtavaa kansain-välistä menestystä saaneista *Koiramäki*-kir-joista – voi tehdä taloudellisesti mahdolli-simman tuottavia. Maurin teoksia on myyty maailmanlaajuisesti yli 10 miljoonaa kap-paletta ja niitä on käännetty miltei 40 eri kielelle.

Jenna ja hänen siskonsa, kirjasarjasta *Salamanterin Terttu* tunnettu lastenkirjailija Noora sen sijaan eivät innostu isän puheista

”Olen oppinut, että molemmat likat onnistuvat yleensä kaikessa, mihin ryhtyvät.”

teosten tuotteistamisesta ja levittämisestä laajemmille markkinoille.

”Sekin on tärkeää, mutta en halua kaupallistaa taidettani tai miettiä, miten saisin siitä mahdollisimman paljon rahaa. Se veisi minulta kaiken mielenkiinnon ja inspiraation tekemiseeni. Kuvittajan työni teen yritysten tilausten mukaisesti, mutta tarvitsen myös asioita, joita saan tehdä omilla ehdoillani.”

”Sitä minun on vaikea ymmärtää. Tämä homma kun on osittain showbisnestä”, Mauri huikkaa.

TIETOKONEITA EI VIELÄ ollut, kun Mauri aloitti uransa. Pysyminen mukana teknologian huimassa kehityksessä on joskus tuottanut hänelle haasteita. Onneksi on Jenna, joka on opettanut isäänsä käyttämään muun muassa tietokoneen kuvankäsittelyohjelmaa.

”Jenna jeesaa kaikissa teknisissä asioissa.” Jenna perusti isälleen tilin- myös kuvajulkaisuun perustuvaan Instagramiin pari vuotta sitten, mutta muuten perheen naiset ovat kieltäneet Mauria toimimasta sosiaalisessa mediassa.

”Ymmärrän kyllä miksi. Pelkään itsekin live-haastatteluissa, mitä kummallisuuksia päästän suustani. Saatan sanoa jotain leikkiläni, mutta ihmiset eivät välttämättä ymmärrä niitä vitseinä.”

ERIPURAA EI Maurin ja Jennan välille juuri tule.

”Jennassa mikään ei ärsytä minua, mutta itse ärsyitin varmasti lapsiani. Höpötän, jankutan ja tyrkytän hienoja ajatuksiani ja maailmanpoliittisia mielipiteitäni”, Mauri sanoo.

”Minä suodatan ne toisesta korvastani heti ulos. Ne jutut eivät jää minua vaivaamaan”, Jenna vakuuttaa.

Jennan lasten lempikirjoja on hänen sisarensa Nooran tekemä Salamanterin Terttu-sarja. Perheessä luetaan paljon myös Mauri-papen teoksia.

Kymmenen vuotta sitten Mauri vastusti voimakkaasti Jennan ja Mikon muuttoa perheen nykyiseen kotiin Helsingin Hermannin. Vuonna 1910 rakennettu paritalo oli Maurin mielestä liian erikoinen ja sijaitsi lisäksi turhan kaukana Maurin ja Tarjan kodista Espoossa.

”Ajan kanssa olen kuitenkin oppinut, että molemmat likat onnistuvat yleensä kaikessa, mihin ryhtyvät. Minun ei juuri kannata ottaa kantaa heidän puuhiinsa.”

Millainen suhde isän ja tyttären välillä on nykyisin?

”Mielestäni ihan samanlainen kuin ennenkin, paitsi että minulla ja perheelläni on oma koti eikä isä ole meidän alakerrassamme”, Jenna sanoo.

Elle ja Myrsky käyvät mieleusti isovanhempien luona leikkimässä. Kesäisin kaikki viettävät lomaa mökillä Sastamalassa.

Mauri-pappa ja Elle piirtävät paljon yhdessä. Tyttö tulee kotiin isovanhemmiltaan usein kummallisten yhteispiirrosten kanssa.

Koulussa Elle kertoi kerran opettajalle, että hänen pappansa on tehnyt Mauri Kunnaksen kirjat.

”Minulla on huono omatunto siitä, etten piirtänyt Jennan ja Nooran kanssa niin paljon kuin olisin voinut. Se on hauskaa yhteistä pelleilyä”, Mauri sanoo.

SEN SAA, mitä tulee. Se on ollut Maurin ohjenuora elämässä pitkään.

”En ole koskaan elänyt ajatellen, että minun täytyisi saada koko ajan jotain lisää.” Sama ajattelumalli on periytynyt Jennalle.

”Meille kaikille taitaa olla tärkeintä se, että elämä on mukavaa ja rauhallista. Meillä työnteko ei ikinä mene perheen edelle, eikä työ saa olla hirvittävä stressin tai tuskan aihe”, Jenna sanoo.

Kunnasten elämän keskiössä on koti – eivät ylelliset lomamatkamatkailuun tai mikään materialistinen hyvinvointi.

Eniten Jenna sanoo arvostavansa isänsä lämmenhenkisyyttä ja rauhallisuutta.

”Se ei ole laiskuutta vaan elämänsen. Isä on tehnyt esimerkiksi minustakin sellaisen: meitä yhdistää leppoisa ja rauhallinen suhde elämään ja arkeen.”

”Meillä työ ei mene perheen edelle”

Mauri ja Jenna Kunnas ovat kaksi epäilemättä laileilijaa. He ovat myös isä ja tytär, joita kannattelevat samanlaiset arvot. Molemmat viittävät turhaa materiaalia ja korostavat kodin ja läheisten merkitystä.

teksti Anneli Järvelin kuva Tiina Pyykkö

P

senen tytön pistämisestä viisi oli puoleksella. Lastenkirjailija ja korostelija Mauri Kunnas sai vaimonsa havainnollisuuden, kun hänen taitojensa alustuksien työstäminen Jenna Kunnaksen kuvatekijätyöksi ihmetteli sisäsielenä.

”Jenna oli aika pilkottava, kun hänen viivassaan oli jotain erityistä – ihan kuin se olisi tullut vanhan taitelijan selkärangasta”, Mauri 72. muisteli.

Kuvittajana työskentelevän Jennan, 35, intohimo herätti vaimoa. Hän kipsi uusi isänsä väreille valopöydän äärelle piirtämään. Työn taidot eivät jääneet haitaksi huomaamaan.

Toisaalta Mauri ajatteli, että moni nuori on lahjakas, mutta homma työssä innostaa loputtomasti.

”En esimerkiksi muistakaan pitäneeni millään tavalla muita parempia piirtäjiä, mutta olen pitenä sinokas”, Jennaakin, Mauri sanoo.

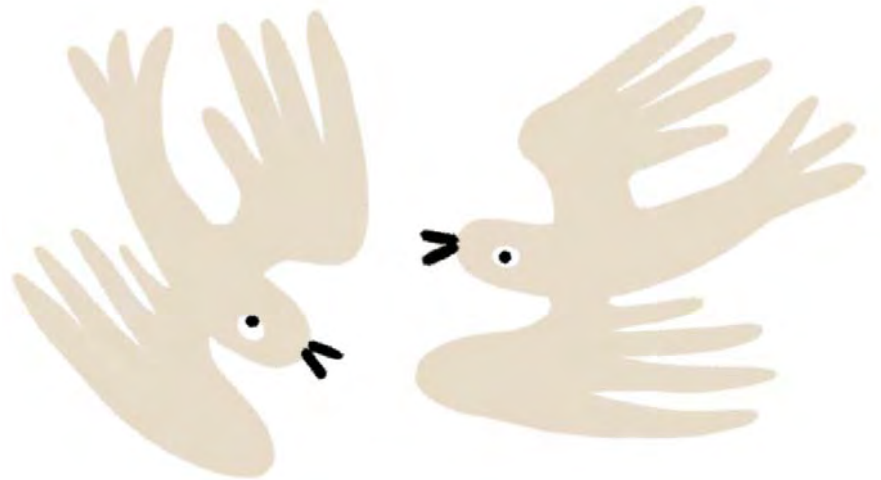
Preelancer-tytärtänsä työskentelevä ajatteli alke miltä vatsasta.

”En koskaan päästänyt tekemään tätä vaimon puolesta, mitä muita vaimon vaimon valita. Olen piirtänyt laikoja ajattelin, että jokin olosuhteista olisi haitaksi.”

Toisin kuitenkin kävi.

MAUKKAAT EVÄSVOLVOIVAT minua ja tuore kahvi odotti tervetuloa.

Mauri ja Jenna Kunnas ovat molemmat taitelijat. Mauri pyrkii usein Jennalle apua erilaisissa asioissa kuten kuvankäsittelyohjelmien käytössä.

PERHE

Mikko Pelttari, 38, ja Jenna Kunnas, 38, asuvat Helsingissä lapsiensa Ellen, 8, ja Myryn, 3, kanssa. Perheeseen kuuluu myös kaksi kissaa, Lilli ja Lucius.

VAIKUTTAVAT VANHEMMAT

Mikko Pelttari ja Jenna Kunnas eivät halua opettaa lapsilleen tapoja, joista joutuisi ilmastoyöstä luopumaan. Päätös vaikuttaa niin ruokapöydän tarjoomuksiin kuin lelulaatikon sisältöön.

Kristiina Sarasti kuvat Kaisa Rautaheimo

Limapurkkeja, muovinukkeja ja glitter-vaatteita.

Muun muassa niitä löytyi tietokirjailija, tiedetoimittaja **Mikko Pelttari** ja kuvittaja **Jenna Kunnaksen** esikoisen joululahjalistalta.

8-vuotias **Elle** oli lukenut postilukusta tippuneen lelukatalogin kannesta kanteen ja listannut sen pohjalta monta sivua lahjatoiveita.

Katalogin muovikrässään määrä hirtitti Pelttaria ja Kunnasta, jotka ovat työnsä puolesta perehtyneet ilmastoasioihin. Pelttariin kirjoittama tietokirja *Lämpenevä Maa – ilmastolukutaidon käsikirja* ilmestyi loppusyksystä. Vuonna 2019 julkaistiin Pelttariin kirjoittama ja Kunnaksen kuvittama lastenkirja *Näkömätön myrsky*, joka sekin käsittelee ilmastomuutosta.

Pariskunnan mielestä on aikuisten tehtävä selittää lapsille, miksi kaikki lelut eivät ole tarpeen. Omalle esikoiselleen he sanoivat, ettei tavaroita kannata hamstrata liikaa, koska niiden valmistus kuluttaa luonnonvaroja ja synnyttää saasteita.

”Puhujamme, että on kivempaa, kun lelu kestää ja siitä on iloa pitkään eikä luonto saastu lisää. Ja että vanhat lelut ovat myös hyviä”, Pelttari sanoo.

”Ellen mielestä se oli ihan hyvä ajatus”, Kunnas sanoo.

Lapsen suhtautuminen oli Pelttariin ja Kunnaksen mukaan hyvä esimerkki siitä, miten sopeutuvaisia ja fiksuja lapset ovat. Aikuiset usein aliarvioivat heidän ymmärryskykyään ja heijastelevat heihin omia tunteitaan, kuten paitsi jäämisen kokemuksia.

Monet vanhemmat tuntevat ahdistusta ja hämmennystä miettiessään, miten ilmastokriisistä voi puhua lapsille riistämättä heiltä rulevaisuudentoivoa.

Aihetta on käsitelty Pelttariin ja Kunnaksen teoksen ohella muissakin viime vuosina ilmestyneissä, lapsille ja vanhemmille suunnatuissa kirjoissa, kuten **Laura Ertimon** ja **Mari Ahokoivun** koko perheen tietokirjassa *Ihme ilmat!* – Miksi ilmasto muuttuu, **Tiina** ja **Marjo Nygårdin** lasten ja nuorten tietokirjassa *Hulivilli ja oikkulevä ilmasto* sekä **Silja Annilan**, **Sanna Pekosen** ja **Kaisa Uusitalon** teoksessa *Tekoja nyt! – maailmanpelastajan käsikirja*.

Aikuiset heijastelevat paitsijäämisen kokemuksiaan lapsiin.

”On helpompi puolustaa sitä, mitä näkee ja rakastaa.”

Pelttarilla ja Kunnaksella on 8-vuotiaan Ellen lisäksi 3-vuotias **Myrry**. Vanhemmat yrittävät puhua lapsilleen, tässä vaiheessa ennen kaikkea esikoiselleen, ilmastokriisistä niin rehellisesti kuin pystyvät.

”Ollisi hyvä, ettei se maailma, josta lapset kotona kuulevat, olisi aivan eri paria sen maailman kanssa, johon he kasvavat ja josta media kertoo”, Pelttari muotoilee.

Rehellisyys lapsille ei heidän mukaansa kuitenkaan tarkoita katastrofiskenaarioiden maailmaa eikä jatkuvaa ilmastokriisin esillä pitämistä.

Kunnas ja Pelttari puhuvat lapsilleen ilmastomuutoksesta lähinnä perustellakseen, miksi he toimivat niin kuin toimivat. Miksi kotona esimerkiksi suositetaan kauremaitoa, lihankorvikkeita ja kasviksia.

”Olemme kertoneet, että perheessämme ei syödä liha- tuotteita ja opetellaan vähentämään maitotuotteita, koska ei ole hyvä kasvattaa ja tappaa eläimiä ihmisterruoksi ja koska lihan tuotanto kuormittaa ilmastoa”, Pelttari sanoo.

Kunnas ja Pelttari yrittävät välttää opettamasta kotona lapsilleen tapoja, joista pitäisi ilmastoystä luopua.

Toisaalta monet ratkaisut eivät ole ilmastonäkökulmastakaan yksinkertaisesti vain hyviä tai huonoja.

Kunnaksella ja Pelttarilla esimerkiksi on kaksi kissaa, jotka kasvattavat perheen ilmastokuormaa. He kuitenkin näkevät lemmikkieläinten pidossa ilmastokasvatuksellisia ulottuvuuksia.

”Meistä on tärkeää, että lapset kokevat muunlaiset eläimet läheisiksi ja oppivat ajattelevaan niiden tarpeita”, Pelttari sanoo.

”Ihmisten on helpompi puolustaa sitä, mitä he näkevät ja rakastavat”, Kunnas lisää.

Pelttari ja Kunnas ovat korostaneet lapsilleen, miten tärkeää on kunnioittaa kaikkia elämämuotoja ja esimerkiksi jättää lahoppuuta pihan reunalle. Lahoppuut tarjoavat elinympäristön monille hyönteislajeille ja pitävät yllä luonnon monimuotoisuutta.

”Lasten pitää kasvaa siihen, että ihminen ei ole maailman nape”, Kunnas sanoo.

Tulevaisuus on pelottava.

Niin ajattelee 75 prosenttia nuorista tuoreen, laajan kansainvälisen kyselytutkimuksen mukaan.

Tutkimuksen mukaan suuri osa maailman 16–25-vuo-

Kunnas ja Pelttari yrittävät perheessään kyseenalaistaa tavaroiden omistamisen pakkoa. ”Jos lapsi haluaa jotain lelua, koska kaverilla on, kyselemme, olisiko leluilla mahdollista leikkiä kaverin luona tai olisikohan leluilla hänelle käyttää kovinkaan pitkään”, Pelttari sanoo.

Nuorten huolessa ilmastoasioista on paljon voimaa.

tiaista nuorista tuntee suurta ilmastoahdistusta ja 81 prosenttia ajattelee, että ihmiskunta on epäonnistunut planeettamme suojelussa.

Pelttarin ja Kunnaksen mielestä kaikkien lasten ja nuorten pitäisi saada nähdä, että aikuiset ja varsinkin päättävissä asemassa olevat kantavat vastuunsa ilmastokriisin torjumisessa.

"Lapsille ja nuorille ei ole hyvä viestittää, että heille on jäämässä valtava työ aiheuttamamme sotkun siivoamiseksi. Vastuu ilmastonmuutoksesta on aikuisten, ja aikaa on niin vähän, että meidän pitää saada suuria muutoksia aikaan nyt heti", Pelttari sanoo.

"Ei ole kohtuullista pyytää nuorilta ja lapsilta ymmärrystä aikuisten hitaalle toiminnalle asiassa, jolla on niin radikaali vaikutus heidän tulevaisuuteensa", Kunnas sanoo.

Pelttari ja Kunnas kertovat tehneensä *Näkömätön myrsky* -kirjan nimenomaan auttaakseen lapsia ja vanhempia keskustelemaan ilmastoahdistuksesta ja aikuisten toimien puutteen aiheuttamasta turhautumisesta.

Kirjan päähenkilöt, pienet sisarukset Jufu ja Aatos, tuskailevat siitä, että luonnossa tapahtuu omituisia mutta aikuiset eivät näytä välittävän. Kun he kuulevat, että aikuiset aikovat kuivattaa heille rakkaan Uvalammen, he päättävät ryhtyä toimeen lammen pelastamiseksi. Juuri kun he huomaavat, etteivät heidän voimansa riitä, heidän toimistaan inspiroituneet aikuiset tulevat apuun jalampi saadaan pelastettua.

Siinä, että niin monet nuoret ovat nyt huolestuneita ilmastoasioista, on Pelttarin ja Kunnaksen mukaan paljon voimaa.

Ensinnäkin lapset vaikuttavat vanhempiinsa.

"Tutkimusten mukaan monet sellaisetkin aikuiset, jotka ovat suhtautuneet negatiivisesti ilmastopolitiikkaan, ovat omien lastensa huolen, tietojen ja aktiivismin myötä muuttaneet suhtautumistaan", Pelttari sanoo.

Toisekseen esimerkiksi #metoo on osoittanut, että yhteistoiminta voi mullistaa maailmaa nopeammin kuin kukaan olisi uskonut.

"Kansalaisaktiivisimi on tehokas tapa vaikuttaa. Se synnyttää painetta politiikkaan", Pelttari sanoo.

Pariskunta on itsekin käynyt lastensa kanssa ilmasto-mielenosoituksissa ja aikoo kannustaa heitä myöhemmin toimimaan kansalaisjärjestöissä. Toimiminen on

heistä myös paras tapa vähentää ilmastoahdistusta.

Pelttarin mukaan monet lamaantuvat siksi, että ilmastokriisi on mittakaavaltaan niin valtavan suuri ongelma, mutta yksilöille tarjotaan usein mediassa kierrätyksen kaltaisia pieniä vaikutusmahdollisuuksia.

"Silloin kannattaa muistaa, että ilmastokriisin torjumiseksi tarvitaan sekä suuria että pieniä tekoja, ja pienten merkitys kasvaa, kun niitä tehdään yhdessä", hän sanoo.

Millaisia tunteita ihmiskunnan ja planeetan tulevaisuus sitten herättää Pelttarissa ja Kunnaksessa itsessään?

Pelttari vastaa, ettei ole kauhean toivoton.

"Tuntuu, että vielä on järkevää kirjoittaa kirjoja ja pyrkiä toimimaan tässä ajassa. Sillä, mitä me teemme, on suuria vaikutuksia."

Kunnas kertoo olevansa joskus ahdistunut siitä, millaiseen maailmaan on lapsensa synnyttänyt. Silti hän vaalii toivoa.

"Ei ole muuta vaihtoehtoa, jotta jaksaa tehdä oman osansa tilanteen muuttamiseksi", hän sanoo.

Pelttari tarkentaa vaalivansa kriittistä toivoa, joka on eri asia kuin katteeton toivo. Katteeton toivo olisi hänen mukaansa tuudittautumista ajatukseen, että hyvinhän tässä joka tapauksessa käy. Kriittinen toivo taas on sitä, että luo mielikuvia sellaisesta tulevaisuudesta, jota voi toivoa, ja teeke parhaansa sen eteen.

Perhearjessakin olisi hänestä hyvä muistaa, ettei ilmastokriisiä ajattelisi vain luopumisten, stressin ja itsensä kyttäämisen kautta.

"Olisi hyvä lähestyä asiaa myös nautintojen kautta ja miettiä, mitä kaikkea sellaista hauskaa ja ihanaa voisi opetella, mikä ei samalla lämmittäisi ilmastoa", Pelttari sanoo.

Esimerkkeinä hän listaa hyvien vegaanisten reseptien kokeilemisen, lähialueiden retkeilymahdollisuuksien kartoittamisen ja vapaa-ajan vaalimisen sen sijaan, että raataisi jatkuvasti ja palkitsisi sitten itseään ja perhettään shoppaillemalla ja matkustelemalla. Pelttarin mukaan tutkimukset osoittavat, että vapaa-ajan vähäisyys usein lisää kuluttamista.

Arjessa perhe käy paljon metsäretkillä, ja kesäloman kohokohtia ovat retket mökiltä lähisaarille.

"Haaveillemme siitä, että voisimme ostaa mökkiseudulta suojeltavaksi palan metsää", Pelttari sanoo. ■

Tutkimusten mukaan vapaa-ajan vähäisyys lisää kuluttamista.

Mikko Pelttarissa herättää toivoa muun muassa se, kun hän tapaa työssään erittäin älykkäitä ihmisiä, jotka tekevät työtä ilmastokriisin ratkaisemiseksi. Paljon hyviä muutoksia on jo tapahtunut ja tapahtumassa, hän muistuttaa.

Jenna Kunnas ja Mikko Pelttari kertovat pitävänsä mahdollisimman paljon vapaata ja pyhittävänsä lomat rennolle yhdessäololle. "Emme halua elämämme vaikuttavan lasten silmissä siltä, että arki on yhtä kauheaa puurtamista", Kunnas sanoo. KUVA: KAISA RAUTAHEIMO / HS

Jenna Kunnas kertoo olevansa joskus ahdistunut siitä, millaiseen maailmaan on lapsensa synnyttänyt. Silti hän vaalii toivoa. KUVA: KAISA RAUTAHEIMO / HS

KUVITUS ISTOCK

Pidä vapaat vapaina

Kuusi vuotta sitten työpäiväni venyivät jopa yöhön asti. Padin syyllisyyttä siitä, etten koskaan tehnyt tarpeeksi. Vapaa-aikakin piti täyttää jollain hyödyllisellä.

Burnout pakotti muutokseen. Opettelin hyväksymään, että jokaisen tekemäni työn ei tarvitse olla täydellinen. Sovimme puolisoni kanssa, että viikonloppuisin emme koske tietokoneeseen.

Opin, että vapaa-aika ei ole tyhjä astia, joka pitää täyttää. Usein yksinkertaiset asiat ovat myös ekologisia, kuten sohvalla pötköttely ja hömppähömpöjen katselu. Kun syyllisyys nostaa päätään, puhun siitä. Kukaan ei tuomitse minua siitä, että valitsen levon tehokkuuden sijaan. Ainoa tuomari olen minä itse.

JENNA KUNNAS
kuvittaja

HYVÄT NEUVOT

Näin opit kohtuutta

teksti LEENA LUKKARI

Ole rehellinen

Kuusi vuotta sitten aloin kirjata ylös alkoholiannokset, jotka juon. Käytän apuna mydrinkcontrol-applikaatiota. Sallin itselleni 12 annosta viikossa. Viikon alussa teen suunnitelman, jossa päätän mitä saan juoda.

Jos mielesi tekee juoda enemmän kuin olet suunnitellut, odota puoli tuntia. Usein halu häviää. Jos retkahdat, jatka. Näin minulle tapahtui viiden kohtuullisen vuoden jälkeen. Ymmärsin, että tarvitsen tuekseni vertaistukiryhmän. Kun opettelet puhumaan alkoholiinkäytöstäsi, pääset kohtaamaan häpeäsi ja taakkasi kevenee.

Pohdi, miksi juot humalahakuisesti. Mitä turrutat? Mieti, mitä saat vähentämällä: kirkkaita aamuja ja elämän omiin käsiin.

LEENA VALMU
Ulos boarikaapista
-kirjan kirjoittaja

Käännä fokus muualle

Moni kokee syövänsä liikaa herkuja. Tällöin mielen täyttää ajatus: ei saa syödä herkkuja! Se saa ajattelemaan herkkuja useammin ja todennäköisyys herkutteluun kasvaa. Kierre on valmis.

Hyödyllisempää olisi selvittää syy ylensyömiseen taustalla. Syötkö tarpeeksi kunnon ruokaa ja onko ruoka riittävän monipuolista? Voiko liikasyömiseen taustalla olla jokin muu puute, vaikkapa tunne-elämän alueella? Ihminen kun luonnostaan pyrkii tasapainoon. Puute on todellinen, mutta korjaustapa väärä.

Kokeile tuoda elämäsi lisää mukavia ja inspiroivia asioita. Mitä paremmin ihminen voi, sitä epätodennäköisempää on, että kohtuuttomuudesta tulee haaste.

TUULI SUURTALO
elämäntapamuutos-
valmentaja

Storytel Awards

LAPSET JA NUORET Jenna Kunnas

“Olen äänikirjojen arkikuuntelija, kuuntelen töitä tehdessäni, kaupungilla liikkuessani ja sohvalla löhöillessäni dekkareita, tietokirjoja ja kaikenlaista muuta. Olen aiheiden puolesta kaikkiruokainen, mutta samalla haluan, että lukija on taitava, tuotanto hyvää ja sisältö laadukasta.”

Palkintoraadit

Yleisöäänestyksen päätyttyä kolmihenkkiset raadit arvioivat oman kategoriansa yleisöäänestyksessä viisi eniten ääniä saanutta äänikirjaa ja valitsivat niiden joukosta yhteisesti lopullisen voittajan. Voittajien valinnassa painotetaan kokonaisvaltaista kuuntelukokemusta sekä tarinan onnistunutta tulkintaa ja sovittamista ääniformaattiin.

KAUPUNKI

Kaupunkitoimitus
Esimerkiksi: Lari Eklundberg
hskaupunkitoi.fi +358 9 122 7575

Pipariin pelastettu Helsinki

Piparikisa | HS:n kaupunkitoimituksen piparikisan aikuisten sarjassa voitti kierrätykseen kannustava teos. Lasten sarjan voittajateoksessa kaupunkilaiset ovat muuttaneet asumaan jättikasveihin.

Katja Kuokkanen HS

VOITTAJAT ovat noloita. Nyt on nimittäin käynyt niin, että HS:n kaupunkitoimituksen piparikisan viime vuonna voittaneet olivat taas ykkösiä.

Katja Kuokkanen ja Jenna Kunnas voittivat aikuisten sarjassa. Kuvittaja Jenna Kunnas ja Helsingin kaupungin asemakaavakeskus Sinikka Lahti olivat

mieltineet, "onko mitään järkeä" osallistua vielä 10-vuotiskisaan.

Tulevaisuuden Helsinki 2039 -teema kuitenkin pyöräytti inspiraation käyntiin, eikä sitä sitten voinut pysäyttää.

"Onhan tämä nolo homma, mutta kun ei hävitäkään halua, niin näin sinä sitten taas kävi", Kunnas sanoo.

Karpisen pipariteide sai kolmasosan annetuista runsaasta 17 000 äänestä.

Aikuisten sarjassa ääniä annettiin runsaat 19 000. Koko kisan osallistui yhteensä noin 120 teosta.

Aikuisten voittajakaksikko pyöritteli ideointivaiheessa syynä dystopioitakin. Ouhon ympäristöriisi vakava paikka, mutta lamaanuksen sijaan Kunnas ja Lahti valitsivat lopulta aiheeseen utopian.

Katja Kuokkanen teoksessa merenpinta on noussut, ja Helsingin rannoilta on pitkin kiveä. Piparin kautta on kuitenkin voitu luoda toivoa siirtämällä tunnistettavia rakennelmia "Ylä-Herttoniemeeseen", sillä sellaista kaupunginosaa teos esittää.

"Ei ehkä oikeasti olisi järkevää siirtää Pasilan linkkitornia, mutta tämä on piparia", Kunnas sanoo.

KIERTOTALOUS oli harvittu valinta aiheeksi. Teoksen sanoma on, että tulevaisuudessakin voi elää hyvää elämää. Kaupungin asemakaava-arkkitehtina Lahti mietti työssäänkin rakennusosien kierrättämistä ja tuutta esteettikää.

Lahti on suunnitellut pipari on viime tuottaa taas yksi teos. Lopullisessa työssä on Evergreenin laivakontti ja kontissa Esgin-malli tunnetun graffititaiteilijan teos.

"Esgin teos on kulttuurihistoriallisesti tärkeä säilynyt", Kunnas sanoo.

Voittajatyössä on myös Shellin lippu uudelleen käytettynä, Pohjoisella Makasimikadulla sijaitseva Agronomitalo, Helsingin talvipuutarhan julkisivu ja Karhuputson karhu, Amos Rex ja saaria. Sekä vertikaaliviljelyä kansitasolla.

"Agronomitalo on keltainen juppa uudelleen käytettynä, Pohjoisella Makasimikadulla sijaitseva Agronomitalo, Helsingin talvipuutarhan julkisivu ja Karhuputson karhu, Amos Rex ja saaria. Sekä vertikaaliviljelyä kansitasolla.

VOITTEUS jäi viime tippaan. Itsenäisyyspäivänä juuri ennen kilpailun takarajaa Kunnas ja Lahti

kokosivat pipariyönsä. "Ei kovin järkevästi mennyt ajankäytös", Kunnas tunnustaa. "Tällä kertaa voittokas kaksikko ei sentään herännyt kisaan vasta neljä päivää ennen sen päättymistä. Näin kävi viime vuonna. Teoksen työstäminen kesti pari päivää.

"Mustalla lukunaruilla tehty metron kilnitys oli kirkkain. Metro verrytti narua, ja oli varottava, ettei se loada Pasilan linkkitornia", Kunnas sanoo.

Voittajateos syödiin. Kunnas ja Lahti jakavat sen sukulaisensa joulupöytään. Kunnas on ai-

keissa viedä linkkitornin ja saatret, ehkä myös karhun. Lahti taas ainakin rautateaseman pöytäluksivun ja Evergreen-konfin.

Nyt on puhuttu, että ensi vuonna kaksikko ei osallistu kisaan. Tai ehkä sittenkin? Koska nykyin oli hauskaa päästä ottamaan kantaa asioihin.

"Eihän tässä järkeä ole. Mutta en meinaa sanonnan mitään. Viimeksikin ehti unohtua tuska ja palaneet sormet", Lahti sanoo.

"Ei ehkä oikeasti olisi järkevää siirtää Pasilan linkkitornia, mutta tämä on piparia", Kunnas sanoo.

Kuvittaja Jenna Kunnas (vas.) ja asemakaava-arkkitehti Sinikka Lahti ovat voittaneet HS:n piparikisan jouluna 2021 teoksellaan Ensilumi Vallisaarella. "Olemme lapsuudenystäviä ja teemme kaikkea järjestöntä", Kunnas sanoo.

Ystävysten pipariteos on ylistys

Piparikisa 2021 | Aikuisten sarjan voitti HS:n piparikisassa ylistys Helsingin Vallisaarelle ja kesäiselle Biennaalille. Lasten sarjan voittajat romahti niin monta kertaa, että tilanne äityi hysteeriseksi.

Katja Kuokkanen HS

RIEMU helisee Helsingin kaupungin asemakaava-arkkitehdin Sinikka Lahden läsnä. Kerran kun oli ihanaa vaihtelua ja sai tehdä kaikkea overisti. Koristeita, marmoroituja kivipalloja, lepakkoita, laukaviosammalta, merimaista ja Kalasataman tornia, vasten kaupunkitaivasta.

Kaupungin ja luonnon suhde on muutenkin paljon asemakaava-arkkitehtien työpöydillä, ja

siksi HS:n perinteikkään piparikisan teema osui Lahden kannalta nappiin.

"Ajattelin, että varmasti kisaan tulee paljon töitä, jotka koskevat ristiriitoja, mutta me halusimme tuoda esiin, että Helsingissä on paljon hienoa saaristoluontoa."

HS:n PIPARIKISAN ovat voittaneet vuonna 2021 Sinikka Lahti ja kuvittaja Jenna Kunnas, ystävykset noin kaksivuotista asti. Heidän piparitaideteoksensa Ensilumi Vallisaarella nousi lukijoiden ää-

nestyksessä aikuisten sarjan yli voimaiseen voittoon.

Lasten sarjassakin voittaja, 9-vuotias Doris Olkku, kuroi selvän eron kilpakumppaneihinsa. Olkun teos on nimeltään Pihapuu. Yhteensä HS:n piparikisan rullii 180 kilpailutyötä.

KESÄLLÄ aikuisten voittokaksikko vaikutui Vallisaaresta. Taidepöytätyö Helsingin Biennaalilla hursautui, kuten varmasti monien 145 000:sta muustakin Biennaalivieraasta.

Neljä päivää ennen piparikisan päätymistä Lahti ja Kunnas tajusivat kilpailun olevan käynnissä. Kaksi päivää ennen deadlinea he tarttuivat talkkinaan.

Ensimmäisen kaupunki vei Biennaalissa kulttuurin luontoon. Ja nyt piparikaksikko toi kaupungin sluetin luontoa ylistävään teokseen.

"Ei maisema ole tosielämästä, vaan otimme taiteilijan vapauksia, sillä halusimme tuoda mukaan Kalasataman tornit," Lahti sanoo.

Teknisesti voittajapari on poikkeuksellinen: maisema on rakennettu monesta kerroksesta. Hauras pipari on tuettu pystyn.

"Suurin jännitys oli se, että rakensimme työn vaakaosassa, ja sitten se nostettiin pystyyn. Että kestäkö?" Lahti sanoo.

"En halua ikinä kenenkään rakennusammattilijan katsovan, miten työ on tehty!"

NÄPIT paloivat, tietenkin. Pumerava kaupunkitrafas on sokerilaista. Teoksella taivonmaisen kiirtoa. Antava sokerilasi sulatettiin kattilassa, siinä on sokerin ohella glukoosilappia. Seos kiehausutettiin polttavan kuumaksi ja kaadettiin pellillä oleeseen piparihyyteeseen.

Taka-alalla kelluvat saaret upo-

Teknisesti voittajapari on poikkeuksellinen.

luonnolle

tettiin sokerilasien.

Villään runsaamman luonnon reunustamina teoksen pääosassa korostuvat marmoroidut pallot. Ne ovat kunniansoitus taiteilija Alicja Kwaden Pura pro Toto -teokselle. Biennaalilla joulukauden antava sokerilasi sulatettiin kattilassa, siinä on sokerin ohella glukoosilappia. Seos kiehausutettiin polttavan kuumaksi ja kaadettiin pellillä oleeseen piparihyyteeseen.

Taka-alalla kelluvat saaret upo-

Kunnaksella on pariakymmentä sävyä elintarvikkeväriä. Hänen intonsa koristeluun on tehnyt hänestä piparivaaraan myös perheensä. Jenna Kunnas on legendaarisen lastenkirjailijan Mauri Kunnaksen tytär. Ihonväri eräänlainen joulun ihme, että satunnalta yhtä aikaa piparivärien kanssa Kunnaksen kertovat HS:sa perjantaina julkaistavassa artikkelissa jouluperinteitä.

Annostelemalla elintarvikkeviä pikeerit eli koristeluun otettiin Kunnas innovoi pipari-

Yksityiskohtia Ensilumi Vallisaarella -voittajatyöstä.

Takaa kuvattuna Ensilumi Vallisaarella -teoksen monikerroksisuus erottui.

Aikuisten sarjan voittopari ylistää Helsingin saariluontoa ja erityisesti Vallisaarta sekä viimekesäistä Biennaalia.

KUVA: KALLE KOPONEN / HS

tispäällikkö Matti Huuskonen, toimitussihteerit Tuomas Kokko ja Essi Sütinen, kuvatoimittaja ja Rouvinen, ulkoasu Kerttu Kiviluoto, Jyrki Klen, Heli Koskela, Arja Nukarinen, Ari Rallinen ja Pasi Rytinki

Kunnasten joulu kestää viisi päivää

Joulu | Mauri ja Tarja Kunnaksen kotiin Espooseen kokoontuu aatonaattona kolme sukupolvea perhettä ja neljä kissaa. Alkaa viiden päivän joulunvietto, johon kuuluu useita omalaatuisia perinteitä.

► Sunnuntai B 1-5

**Syöy käämoksen
hiljaisesta
joutilaisuudesta**

► Sunnuntai B 8-13

**Ylistys Vallisaarelle
voitti HS:n piparikisan**

► Kaupunki A 24-25

HELSINGIN SANOMAT

N:o 348

PERJANTAINA 24. JOULUKUUTA 2021

148 sivua

KAISA RAUTANEIMO / HS

Noora Kunnas (vas.), Mauri Kunnas, Tarja Kunnas ja Jenna Kunnas kokoontuivat kertomaan joulunvietostaan Jennan kotiin Helsingin Hermannissa.

**TUPLARISTIKKO
KAHDEN VIKON
TV-OHJELMAT**

SUNNUNTAI

Noora Kunnas (vas.), Mauri Kunnas, Tarja Kunnas ja Jenna Kunnas kokoontuvat kertomaan perusteellisesta joulunvietostaan Jennan kotiin Helsingin Hermannissa.

Intohimoista joulua

Kolme sukupolvea Kunnaksia ja neljä kissaa viettävät joulua viiden päivän ajan samah katon alla.

SUNNUNTAI

Mauri Kunnas on lastenkirjailija, jonka tuotannossa joululla on ollut merkittävä rooli. Hänen jouluperinteistensä ovat kuuluneet The Beatlesin Help! -elokuva ja View-Master-hetki sohvalle.

en 14C, takavi
Kaisa Rautaharjio HS, kuvat

Joulukuusen ympärillä istuu neljä Kunnasta: Jenna Kunnas, Noora Kunnas, Tarja Kunnas ja Mauri Kunnas. Kuusi on ruukumallia, tämän joulun kierrätysihmi. Sen voi laittaa takaisin metsään käytön jälkeen.

Kunnakset ovat kokoontuneet Jennan perheen viihtyisään kotiin Helsingin Hermannissa. Jouluaattona on vielä viikko. Monessa kodissa valmistelut ovat luultavasti kuin savolaisessa projektissa – aloittamista vaille valmiita –, mutta Kunnakset ovat valmistautuneet jo kuukausien ajan.

Kunnasten kolmen sukupolven joulu kestää viisi päivää ja pitää sisällään omat perinteiset tapoja.

”Olemme jouluperhe. Joulu on meillä The Julia. Päätöslistat, vaput ja juhannakset eivät merkitse ollenkaan niin paljon”, Jenna sanoo.

Kunnakset ovat luvanneet kertoa joulunvietostaan HS:n lukijoille. Mutta ennen kuin perehdyimme siihen, on syytä esitellä Kunnakset.

Aloitetaan tyttäristä, sillä heidän suhteensa joulun on suorastaan intohimot.

Jenna, 38, on kuvittaja, joka tekee muun muassa mainoskuvituksia, tapahtumailmeitä ja kuoseja. Hänen suunnitelmiaan kuoseja on nautittu Suomessa lisäksi erityisesti Japaniin. Hän on kuvittanut myös useita lastenkirjoja.

Noora, 34, on lastenkirjailija, joka on kirjoittanut seitsemän lastenromaanin. Hänen romaanien ja on kiinnittänyt suuren roolipalaistilalle kielelle.

Jennalla ja Nooralla on yhteinen työhuone Kalliossa, ja he ovat tehneet yhdessä lasten kuvakirjan. Jenna on myös kuvittanut osan Nooran romaanista.

Tarja, 64, on viime vuonna eläkkeelle jäänyt luokanopettaja. Hän on tehnyt

työnsä ohessa useita lastenkirjoja miehen-

Mauri, 71, on lastenkirjailija ja kuvittaja, jonka laaja tuotanto ulottuu lastenkirjoista sarjakuvien ja pilapiirroksiin. Hänen kirjojaan on nautittu yli kymmenen miljoonaa kappaletta, ja niitä on käännetty kymmenille kielille. Joululla on ollut tärkeä rooli hänen urallaan.

Kunnasten varsinaisen joulunvietto alkaa automaattisesti, kun jona perheineen ja Noora puolisoineen saapuvat Tarjan ja Maurin luo Espoon Laajalahteen. Jennan perheeseen kuuluvat puoliso Mikko sekä kahdeksan vuotta Elle ja Lucius. Nooran perheeseen kuuluvat puoliso Touko ja kissa Aino Ryttylä.

Ihmiset asuttavat taloksi, mutta kissojen kesken syntyy yleensä pientä revirikärhää. Korviki joutuu, joten Tarjan ja Maurin Fanny-kissa viettää joulunsa etupäässä katuunhuoneessa.

Kuusi kunnetaan sisäin. Koristeita vastustaa Jenna ja Noora, jolla on vastustusta myös sähkökytintöiden asettelu. Jenna ja Noora huomaavat yleensä tässä vaiheessa, että Tarja on taas yrittänyt hiltä koristeiden määrää. Sikokset käyvät hake- masta lisää joulukoristeita varastosta. Monet kunnekoristeista ovat matkamuistoja yhteisistä matkoista.

Astonaattona tehdään tortut ja viimeistellään ruoat. Päiväsuun kantaa Tarja. Hän valmistaa sukunsa reseptillä plimasta, maidosta ja munasta juuston, joka pannaan tekeytymään vanhanaikaisten puu-muottien.

Suolaistaan Tarja on valmistanut jo ainu viikosta. Myös sen resepti on suvun perintö. Pari kiloa sukutieteen nautin sisästä pannaan suolaveteen kolmeksi vuorokaudeksi. Lopuksi liha keitetään hiljalleen kypsäksi. Sitä leikataan millinpituisia siivoja. Niitä syödään erityisesti yöllä hapankorpan ja sinapin kanssa. Seurana on kylmä ohut.

”Se on niin hyvää, että on syötävä, vaikka ei olisi näkää”, Tarja sanoo.

Kunnasten kanssa joulua viettää neljä kissaa. Kuvassa Lucius.

Vain Tarja ja Mauri syövät perheestä lihaa. Hekin kuulemma hyvin vähän. Nuoriso tekee itse seitantinkun ja porkkalan eli porkkanasta valmistetun vegaanisen ”kyllä-mäsalatista”.

Ruuan värikäsäminen ei ole isomerkoinen, esimerkiksi laatikot otetaan valmiina, ja ne tuetaan tarvittaessa kermalla ja siirapilla. Tarja teki kerran laatikot itse, mutta lokaan ei tykännyt niistä.

Niin, ja kaikkea pitää ostaa pieni pala. Se on varattu Maurille ja kissoille.

”Kissat syövät sitä luncsani keitintä lailla. Meillä on oma kuppi”, Mauri sanoo.

Muut viikot Mauria kuin varoittakseen. Voisiko näitä viiteä säästellä?

Mutta kun Mauri nyt on saanut suunvuoron, hän kertoo saman tien ruoka-alaisen muiston.

Suolaistaan Tarja on valmistanut jo ainu viikosta. Myös sen resepti on suvun perintö. Pari kiloa sukutieteen nautin sisästä pannaan suolaveteen kolmeksi vuorokaudeksi. Lopuksi liha keitetään hiljalleen kypsäksi. Sitä leikataan millinpituisia siivoja. Niitä syödään erityisesti yöllä hapankorpan ja sinapin kanssa. Seurana on kylmä ohut.

”Se on niin hyvää, että on syötävä, vaikka ei olisi näkää”, Tarja sanoo.

Sitä ei tarjota Kunnaksilla. Kuten ei mitään joulukaloja.

Jouluaatto alkaa aina samalla tavalla. Aamulla Tarja nousee ennen muita ja panee riisipuuron lämpenemään ja kahvin tippumaan. Hän on valmistanut uunipuuron edellisenä iltana.

Muut Kunnakset nukkuvat – tai teeskentelevät nukkuvansa. He odottavat virallista äänimerkkiä.

Tarja hiipii kevyillä ja kahva esille mustakantin levyä, jonka kanteen alla on punainen goottilaiskärjalmin Kim Borg. Sulo Saaris: Joulun sävel.

Katuttamista kajahtaa yhä mieheä: Jouluyö, juhlayö, pölytytty kaik on työ. Nyt saa nousta puorille. Tai viimeistään seuraavana tulevan Sylvian joululaulun nyölä.

”Minun on pakko nousta ennen muita. Muuten he eivät suostu nousemaan”, Tarja sanoo.

”Lapseni minua ahdisti, jos heräsin jo ennen joululevyä”, Noora sanoo.

Aamupuuron jälkeen hartaa sävellet valittuun kappaleeseen joulunäyttämö. Sitä vastaa palokassa Noora, jota on tulut perheen joulud. Hän aloittaa uusien joululevyjen kuunteleminen yleensä mar-

KAUPUNKI

Voittoisa lumiteos sai jo seuraajan

Kilpailu | HS:n lumiteoskisan voitti ylivoimaisesti animehahmo Hermannissa.

Minja Rantavaara HS
 Vilma Timonen HS

HELSINGIN Hermannissa Saarenkadulla, Violanpuiston kupeessa, seisoo HS:n lumiteoskisan voittaja. Lukijat valitsivat *Naapurimme Totoron* kisan voittajaksi 15 finalistin joukosta. Ääniä annettiin kaikkiaan yli 4 000. Sympaattinen hahmo japanilaisen Hayao Miyazakin käsikirjoittamasta ja ohjaamasta elokuvasta *Naapurini Totoro* sai yli tuhat ääntä. Elokuva on fantasia-anime vuodelta 1988.

Voittajateoksen luojat Jenna Kunas (vas.) ja Asta Mylly poseeraavat Kissabussi-veistoksen kanssa. KISSABUSSI jatkaa Totoron teemaa.

nistavat sen", kertoo toinen lumiteoksen tekijöistä, Jenna Kunas. Hän rakensi teoksen naapurinsa Asta Myllyksen kanssa. "Totoro sopii hyvin tälle, koska hahmona se on suurten puiden suojelijä. Tällä alueella on valtavia jalavia", Kunas sanoo.

VIIME viikolla etelään saapui talvisää, joka on innostanut monia piristämään pihoja ja puistoja lumiteoksilla. HS sai kilpailua varten lukijoilta kuvia yli sadasta näytävästä lumiteoksesta ja muista veistoksista.

Totoron veistämisessä kuvittaja Jenna Kunas ja kuvataiteilija Asta Mylly käyttivät muun muassa lusikoita ja puukkoa. Paras väline oli tapetointitankin käytettävä muovilasta.

"Lumi toimi aika hyvin, kun siitä teki tarpeeksi tiiviin. Hahmon veistely lävi melko helppoa", Kunas kertoo.

Hankalin osuus oli sateenvarjon aseteleminen Totoron kanteen niin, että se pysyy paikoil-

Voittaja: Naapurimme Totoro sijaitsee Helsingin Hermannissa.

laan. Silmät hahmolla saatiin kahdesta kivistä. Eniten aikaa kului lumen kaasaamiseen. Teos oli tuoreeltaan melkein kaksimetrinen, mutta nyt se on lypsähtänyt vähän kaasaan. "Totoro oli yhden päivän homma, vaikka kyllä meillä aika myöhään meni. Mutta puiston valossa näki hyvin tehdä illallakin."

KUNNAS kertoo, että Totoro tehtiin naapuruston iloksi.

"On ollut todella hauskaa seurata ikkunasta, kun niin paljon ihmisiä on pysähtynyt katsomaan sitä."

Naapurimme Totoro -lumiteos sai tällä viikolla jatkoa. Kunas ja Mylly tekivät lumiteoksen kissabussista, jolla Totoro matkustaa elokuvassa paikasta toiseen.

Kissabussi on samalla kadulla kuin Totoro.

"Sen voi ajatella tulleen hakeamaan Totoroa kyytiin. Saa nähdä, mihin tässä vielä ehditään, jos lunta riittää. Ehkä tämä on vasta alkua", Kunas sanoo.

Kissabussi on Totoroa huomattavasti suurempi.

"Teemme toki molemmat töissä paljon käsillämme, mutta emme kumpikaan ole tehneet ikinä mitään näin isoa lumesta."

"Kuin voipakettia olisi sivelty", hän naurahtaa.

Teokset ovat vielä pystyssä, tosin lapsi on kääntänyt lämpimien säiden myötä vähän etukoon.

HS helsinginsanomat

helsinginsanomat Jääkarhuja, lohikäärmeitä, naisfiguureja ja lumiukkojen koronatesti – siinä lueteltuna vain muutama Hel...

Jenna Kunas (vas.) ja Asta Mylly poseeraavat Kissabussi-veistoksen kanssa. KUVAT: RIO GANDARA / HS

駐日フィンランド大使館
 @FinEmbTokyo

雪が多く積もったヘルシンキの公園では、誰かがこんな雪像を作って通る人を楽しませてみたい。ネコバス！フィンランド語で、きさぶっし！
 このツイートの中には皆が見つけた他の雪像の写真もあるよ。力作揃い！

Aiki

Jenna Kunnaksen ja Mikko Pelttarin Näkymätön myrsky -satukirjassa käsitellään Sumulahden ympäristöongelmia.

Ilmastomuutosta lapsille

Mikko Pelttari ja Jenna Kunnas tekivät satukirjan ilmastomuutoksesta helpottaakseen monimutkaisen asian hahmottamista.

PARASTA OLISI, ETTÄ ilmastomuutoksesta ei tarvitsisi puhua lapsille. Ilmastomuutos on kuitenkin totta ja leikkaa läpi yhteiskunnan. Siksi siitä keskustelevalle lapset kuin aikuisetkin.

"Lapset kuulevat väistämättä ilmastomuutoksesta. Siksi tarvetta puhua aiheesta on aika monella perheellä. Myös meillä kotona", sanoo kahden lapsen isä, ympäristökyseksiin erikoistunut tiedetoimittaja **Mikko Pelttari**.

"Monella lapsella voi myös olla pelkoja aiheeseen liittyen ilman, että vanhemmat niistä tietävät. Näiden asioiden sanoittaminen on vaikeaa aikuisillekin."

Tähän ongelmaan Pelttari ja hänen puolisonsa, kirjan kuvittanut **Jenna Kunnas**, hakevat ratkaisua *Näkymätön myrsky* -satukirjalla. Siinä ilmastomuutoksen mekanismeista kuvataan kuvitteellisessa maailmassa.

"Tällaisten tarinoiden kautta pelkoja voidaan helpottaa. Muualta epämääräisesti tuttu asia asettuu jonkinlaiseen yhteyteen", Pelttari sanoo.

Hänen mukaansa analogiat kirjan satumaailman ja todellisuuden välillä ovat yksinkertaisia, mutta tarkkaan harkittuja ja totuudenmukaisia. Tavoitteena on auttaa lapsia ja aikuisia keskustelemaan ilmastomuutoksesta vakavasti mutta turvallisesti.

YKSI KIRJAN TEEMOISTA on turhautuminen ilmastonsuojelun hitauteen. Aivan kuten todellisuudessaakin, monet kirjan aikuishahmoista tunnistavat ongelman, mutta välttävät toimintaa erilaisiin syihin vedoten.

Perheiden pienet yhteiset ilmastotoimet eivät riitä ratkaisemaan ilmastotilaa, mutta ne voivat lievittää lasten ja aikuistenkin turhautumista. Pelttari

ri muistuttaa, että vaikka ensisijaista on päästä eroon fossiilisten polttoainoiden käytöstä, lapsilla ei yleensä ole mahdollisuutta vaikuttaa siihen.

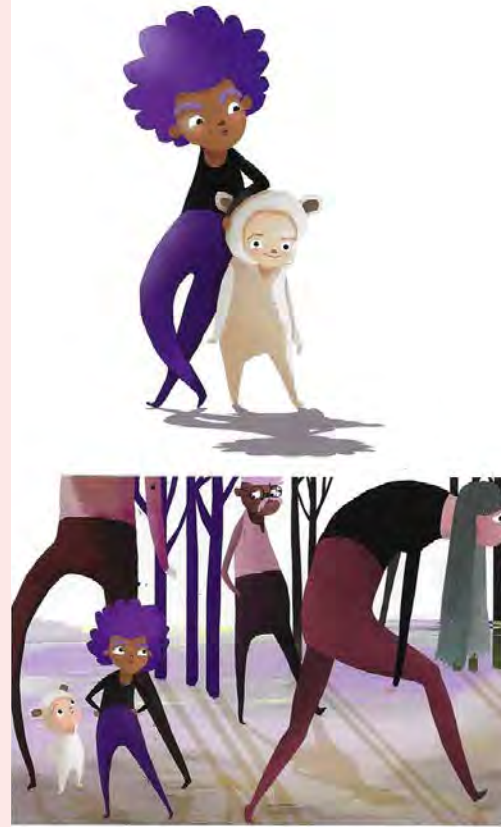
"Pientenkin ilmastotojen tekeminen voi auttaa turhautumiseen. Myöhemmin samat lapset pääsevät tekemään merkityksellisiä ratkaisuja tilaansa sähkösovimuksia tai tehdessään päätöksiä asunto-osakeyhtiöissä, työpaikoilla tai kunnanvaltuustoissa."

Pelttarin mukaan ilmastomuutos ei saa olla syy lakata tavoittelemasta onnellisuutta tai hyvää elämää. Hän ei ole huolissaan siitä, että lapsille olisi vaikeaa luopua jostain ilmastomuutoksen torjumisen vuoksi.

"Nykyisin luopumisoongelma on suurempi meille aikuisille, jotka olemme saaneet elää fossiililajan huilpuhetken."

LASSE LEIPOLA

54 VIHREÄ LANKA

OTAVA / 48 S. / 167 X 220 MM / 4-VÄRIKUVITUS / L 84.2 / ISBN: 978-951-1-34571-8 / LOKAKUU / IKÄSUOSITUS 6+

Mitä ilmastomuutos oikeastaan merkitsee? Seikkailu alakouluikäisille.

KUVA: SAAPPO KORHONEN

Mikko Pelttari (s. 1983) on ympäristökyseksiin erikoistunut tiedetoimittaja. Jenna Kunnas (s. 1987) on kuvittaja ja graafinen suunnittelija. Hän on aiemmin kuvittanut mm. Noora Kunnaksen kirjoittamat *Hämärävaarit* (2018) ja *Kaheli sakki* -sarjan. Näkymätön myrsky on heidän ensimmäinen yhteinen lastenkirjansa ja Mikko Pelttarin esikoisteos.

MIKKO PELTTARI - JENNA KUNNAS NÄKYMÄTÖN MYRSKY

Aatoksen syntymäpäiväjuhlat ovat ovella, mutta Aatoksella ja hänen sisarellaan Jujulla on kiinnostavampaa ajateltavaa. Kaikkialla näet tapahtuu kummia. Kuivuus ja kuumuus puhaltavat lehdet puista ja silti joen pinta nousee. Merellä kehkeytyy myrsky. Ja keitä ovat Harmaat, joista Isot puhuvat vain ohimennen?

Mitä ikinä onkin meneillään, sisarukset aikovat selvittää sen ennen syntymäpäiväjuhlia.

Materiaalitehokkuus on tärkeää Muototalo Bravoon ja kuvitusagenttuuri Napa Agencyn tuotteissa. The efficient use of materials is important for the products of Design House Bravo and the Napa Illustration Agency.

ORNAME DESIGN CHRISTMAS

showcases the latest in Finnish design

Ornamo Design Christmas will take over the Cable Factory in Helsinki during the first weekend of December when over 260 professionals in Finnish design and applied art along with new promising names in the field will come together to sell their products. Ornamo Design Christmas is a unique opportunity for consumers to meet both well-known and emerging designers and to see the latest work in Finnish design.

Ornamo Design Christmas focuses on high-quality products of Finnish design. On sale at this event will be fashion, accessories, jewellery, applied art, prints and graphic design and lifestyle products by leading Finnish names in their fields representing the heritage and future of design and craftsmanship.

80% of the participants selling their products are members of the Finnish Association of Designers Ornamo. The rest were selected by a jury of experts on the basis of professional standards and the design value of their products.

Designvuosi/Designyear 2017

Emilia Linppää, Jenna Kunnas

Freelance-kuvittaja ja kuosisuunnittelija Jenna Kunnas loi Kotivinkin ja Viherpihaan ihastuttavat kodittaja- ja tarhuihahmot. Toimitusten työpöydällä syntyivät hahmojen kuvaukset, joiden perusteella Jenna loi tyylin ja tyytit, sekä piirsi hahmoille uikoasun.

Kodittajat kuvaavat Kotivinkin intohimokohderyhmiä, ja lukijat ovat tunnistaneet niistä itsensä: yksi on hurahtanut neulontaan, toinen leipomiseen, kolmas tuunailuun ja neljän sohvalle makoi luon. Kotivinkin toimitus saa kuvia jopa oikean elämän kodittajista puuhissaan. Kuvaukset syventävät Kotivinkin brändi-ilmettä ja erottuvat mainonnassa muista brändeistä. Erityisen hyvin hahmot ovat toimineet Kotivinkin somemainonnassa, ja Meillä kotona -sivustolla liki 60 000 ihmistä on testannut, mikä kodittaja itse on. Toimitukseen on tullut myös ehdotuksia puuttuvista kodittaja-hahmoista, ja niistä onkin tulossa lisää.

Viherpihaan kohderyhmässä on havaittavissa samanlaista intohimoa. Kodittajat saivatkin jatkoa syksyllä 2020 tarhuihahmoista, jotka toimitus käsikirjoitti ja Jenna Kunnas kuvitti.

Kerro tarkemmin millainen kuvitustyö kodittajien ja tarhureiden luominen sinulle oli?

"Nämä olivat hauskoja toimeksiantoja, koska osasin samaistaa lähes kaikkiin hahmoihin. Olen intohimoinen puutarhuri ja sieniharrastaja, ja olen aina ollut kiinnostunut kauniista esineistä ja taiteesta ja kodin sisustamisesta. Ja tietysti laiskottelusta. Aiheensa puolesta nämä kaikki oli minulle ihan nappiosuma."

Mistä saat inspiraatiota kuvitustöihisi?

"Kun tekee tilaustöitä työt ovat tietysti kovin erilaisia. Usein saa lukea kirjoja, selailla nettiä, käydä metsäkävelyllä ja etsiä inspiraatiota ties mistä. Joskus tiedeartikkelin otsikko herättää mielenkiinnon ja toisinaan taustalla on syviä pohdintoja. Kyllä minun työni tavallisimmin ovat saaneet innoituksensa luonnosta, kukista, lehdistä, sienistä ja eläimistä. Ehkä siksi, että viihdyn metsässä ja luontoa tutkin mieluiten, ja katseilen tarkimmin."

Mikä on mielestäsi tärkeää onnistuneessa kuvituksessa?

"Kuvitus on aina enemmän kuin vain kaunis kuva. Sen pitää sopia paikkaansa ja kertoa toivottu viesti. Kuvitus on tärkeä, monitahoinen osa onnistunutta viestintää."

Palataan vielä kodittajiin ja tarhureihin. Mikä hahmoista on oma suosikkisi?

"Tähän on helppo vastata. Kodittajien multakämmekkä-hahmo osui itseäni tosi hyvin. Pakko paljastaa, että käytn itseäni kuvan mallinakin."

90 m^2

"Kotimme on lottovoitto"

Satavuotiaan talon ainutlaatuinen historia ja perinne
Mikon ja Jennan. He ihastuivat kauan
ja sopivasti epätasaisiin

Joanna Ekberg kuvaa Jämsänkylän

Sisääntulo johtaa yleiseen suureen eteisaulaan. Kaunis lautoitusta on koottu talon alkuperäisistä lattiainkaloista. Hiusmalliin kuva on vanhan kamppaanin jäämistöjä. Häuska Webster-silintorihattuvälisin on pari eteisaulan toisessa päässä olevalla Jeeves-knallihattu lampulle. House Doctorin peltikaappi tuo kotiin kaivattua säilytystilaa.

Enenmän säpinää ja ihmisiä ympärille, päättivät kuvittaja-graafikko Jenna Kunnas ja tiedetoimitajana työskentelevä Mikko Peltari kolme vuotta sitten. Kerrostalokoti seesteisellä asuinalueella Espoon Tapiolassa alkoi tuntua liian rauhalliselta paikalta asua.

Pariskunta alkoi etsiä uutta kotia Helsingin keskustan läheisyydestä, alueilta, joilla olisi tarjolla tiloja myös Jennan kaipaamalle työhuoneelle. Sopiva koti löytyi Hermannista, ja samalla toteutui Jennan haave asua vanhassa talossa.

VUONNA 1910 rakennettu puinen pientalo sijaitsee idyllisesti puiston laidalla. Sen alaosa on rouheaa punatiltia ja yläosaa peittää punaiseksi maalattu vaakalaudoitus. Vanha talo on jäänyt hassusti kolmen täysin uuden rakennuksen väliin. Sille löytyi selitys talon vaiheikkaasta historiasta.

Alun perin asuinkäyttöön rakennettu talo on ehtinyt toimia vanhusten hoitokotina ja alkoholisten parantolana. Se on ollut joskus myös tyhjiällä ja hetken jopa vallattuna. Purkukuntoisen talon pelasti lopulta Helsingin kaupungin kanssa pilottina toteutettu yhteisrakentamishanke, jossa talo kunnostettiin ja samalla sen rinnalle rakennettiin kolme uudisrakennusta.

Talossa on ollut ennen jopa 23 pientä asuntoa, tällä hetkellä niitä on kolme. Yksi asunnoista käsittää koko talon yläkerran. Toinen alakerran asunnoista on Jennan, Mikon ja Ellen koti.

ASUNTO oli hiljattain kunnostettu, joten isolle remontille ei ollut tarvetta. Edelliset asukkaat olivat uusineet keittiön. Keittiötä ja eteistä lukuunotta-

Koti
90-neliöinen, yksikerroksinen koti kolmen asunnon pientalossa Helsingin Hermannissa
Asukkaat
Kuvittaja-graafikko Jenna Kunnas, tiedetoimittaja Mikko Peltari sekä Elle, Z.

matta muut seinät tapetoitiin uudelleen. Talon henkeen hyvin sopivat tapetit löytyivät Tapetititalon valikoimista.

Kauniissa kodissa näkyy Jennan rakkaus 50-luvun huonekaluihin ja vanhoihin tavariin. Se on syntynyt perittyjen esineiden kautta. Erityisesti huonekalupuseppänä työskennelleen papan valmistamat kalusteet ovat Jennalle rakkaita.

"Isovanhempani asuivat vanhassa rintamamiestalossa, jossa oli järjestelmällisesti tavaraa. Kun talo piti tyhjentää, haalin sieltä paljon tavaroita – silkin uhalli, että minua pidettiin hieman hulluna. Vanhat asiat miellyttävät silmäni uusia enemmän ja haluan mieluummin esineen, jolla on jo historia", Jenna summaa.

Perityt esineet ovat löytäneet kodista paikkansa ja Jenna on myöhemmin saanut kiitosta niiden pelastamisesta.

SISUSTUSARKITEHTUURIA ja kalustesuunnittelua opiskelleella Jennalla on visuaalista silmää ja taito löytää toisiinsa yhteensopivia asioita. Kun eteen osuu kaunis esine, se lähtee mukaan ilman suurempaa harkintaa.

"Luotan omaan silmäni ja tiedän, mikä sopii kotimme. Sisustustyylini on runsas, mutta en pidä sekamelskasta. On tärkeää, että asiat ja värit sopivat yhteen. Hankin mielelläni huonekaluja ja esineitä, jotka ovat peräisin samalta aikakaudelta."

Isovanhemmilta perityt vanhat kalusteet sekä italialaiset Rimini Blue -keramiikkavalaisin ja -kuiho muodostavat eteiseen kauniin kokonaisuuden. Näyttävä taulu on All Postersista. Tapetti toistaa hienosti maalattujen pintojen värisävyjä.

Parhaat löydöt Jenna tekee kirpputoreilta sekä osto- ja myyntiliikkeistä pääkaupunkiseudun ulkopuolelta. Hauskoja yksityiskohtia kotiin kantautuu myös Lontoosta, jonne Jenna tekee siskonsa kanssa jokavuotisia jouluosmatkoja.

KODIN tunnelma on pesämaisen lämmön ja viihtyisä. Vaikka ikkunat ovat suuret, estää vieressä oleva talo osittain valon pääsyn asuntoon. Se ei haittaa, koska hämyistä tunnelmaa on tavoiteltu myös tietoisesti.

"Valaistus on minulle kodin tunnelman kannalta tärkeä asia. Ahdistun tiloissa, jotka on mielestäni valaistu väärin. Kaipaen paljon pieniä valonlähteitä luomaan kodikasta tunnelmaa."

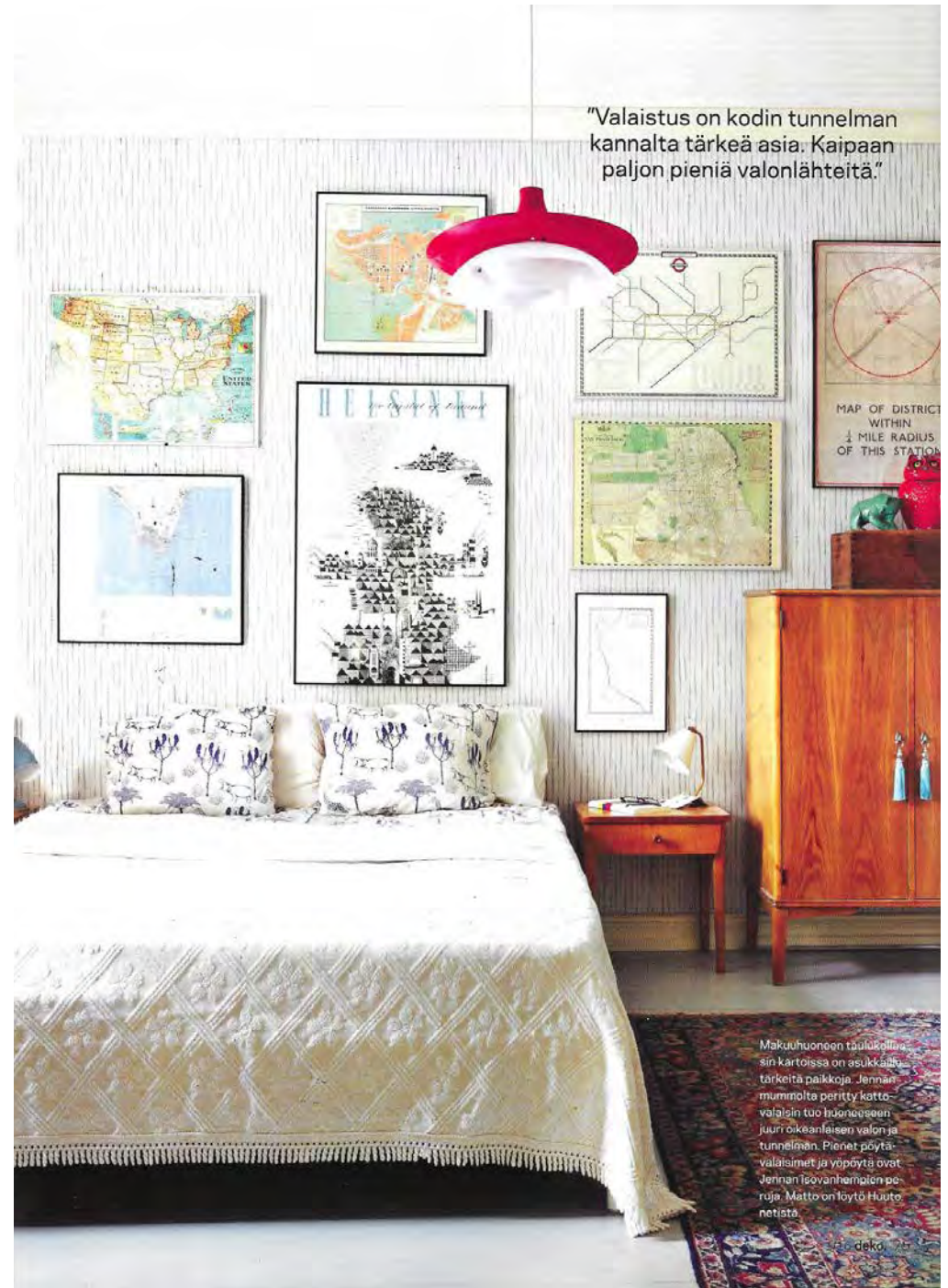
Jennan haaveilustalla on löytää kotiin vielä Lisa Johansson Papen tai Pavo Tynellin jalkavalaaisin.

Toinen kodikkuuden kannalta tärkeä asia Jennalle ovat julisteet ja taulut. Kuvat ja tekstit miellyttävät graafikon silmää.

"En voisi kuvitella kotiimme tyhjiä seiniä. Vanhoja julisteita ja taideprinttejä on helppo hankkia ja vaihdella. Eikä niiden säilytys vaadi paljoa tilaa."

Taulut ovat tärkeitä myös niihin liittyvien muistojen vuoksi. Makuuhuoneen seinällä oleva Costa Rican kartta on Jennalle erityisen tärkeä. Sen hankintaan liittyy aikamoinen tarina.

"Halusimme kartan nimenomaan Nicyan niemimaan kärjestä, paikasta, jossa olimme Mikon kanssa villieläinten pelastuskeskuksessa vapaaehtoisuudessa. Etsimme karttaa kuumesti ja löysimme sen lopulta pääkaupungin San Josén kaupunkisuunnitteluvirastosta. Vaivalla hankkimamme kartta unohtui kotiinpaluumatkalla lentokoneeseen ja matkasi Ruotsiin."

"Valaistus on kodin tunnelman kannalta tärkeä asia. Kaipaen paljon pieniä valonlähteitä."

Makuuhuoneen taulukolla on kartoissa on asukkaaksi tärkeitä paikkoja. Jennan mummilta peritty kattovalaisin tuo huoneeseen juuri oikeanlaisen valon ja tunnelman. Pienet pöytävalaisimet ja yöpöytä ovat Jennan isovanhemmilta perittyjä. Matto on löytö Huuto.netistä.

Sohva oli kodin haasteellisimpia hankintoja, sillä sen piti sopia yhteen vanhojen kalusteiden kanssa. Mieleinen löytyi Red Editin onista. Linjakas pöytä on hankittu vanhan tavaran liikkeestä. Vertigo-juliste kertoo Jennan mieltymyksestä Hitchcockin elokuvaan. Yhdysvaltain 200-vuotisjuhla juliste on Jennan vanhempien tuoma matkamuisto.

Tarinalla on onnellinen loppu. Jennan sisko oli sattumalta menossa Ruotsiin, ja kuin ihmeen kaupalla hän sai kartan käsiinsä Tukholman lentokentältä.

KEITTIÖN katseenvangitsija on astioista notkuva String System -hyllystö. Se juoruua Jennan harrastuksesta kerätä astioita ja kotimaista lasitavaraa.

"Siskoni ja minä pidämme kanssa kumpikin vanhoista astioista ja posliinista. Käymme kerran kuussa Helanderin huutokaupassa juomassa pullakahvit", Jenna kertoo naurahtuen.

Kaunis kattaus on osa arkea ja astiat ovat ahkerassa käytössä. Jenna valitsee ruokalautesetkin tarkasti ruoan mukaan. Hauska tapa on periytynyt Jennan lapsuudenkodista.

"En kokkaa, mutta haluan päättää mistä astioista ruoka syödään. Nautin paljon siitä, että saan juoda juuri tietynlaisesta mukista iliksen mukaan."

OLOHUONEEN koko seinän levyinen kirjahylly on tässä kodissa itsestään selvyys. Jennan isoisä oli kirjastoneuvos, isoäiti kirjastonhoitaja ja isä Mauri Kunnas on menestynyt lastenkirjailija. Myös Mikko haalii kirjoja ja lukee ammattinsa puolesta paljon.

"Lapsuudenkodissänikin oli koko seinän mittainen kirjahylly. Se luo kodista tunnelmaa. Kirjat ovat lukemista varten, mutta kirjojen selkämkyksiä, nimiä ja fontteja on myös kiva katsella sohvalta käsin."

Kirjahylly on saanut hiljattain tärkeän täydennyksen Jennan ja hänen siskonsa yhdessä tekemästä lastenkirjasta. Viime keväänä ilmestynyt *Ka heli sakki ja kauhuja kaapit* (Otava) on Noora Kunnaksen kirjoittama lastenkirjasarjan esikoisteos. Jenna on tehnyt siihen kuvituksen.

Olohuonetta hallitsee koko seinän levyinen Stringin kirjahylly. Hyllyllä on Rubnin pöytävalaisin. Elle viihtyy vanhassa Askon nojatuolissa, joka on hankittu antikiliikkeestä.

Näyttävä messinkinen kattovalaisin olohuoneessa on Rubnin. Se sopii mainiosti yhteen hotellin Helkan vanhan pöytävalaisimen kanssa. Huuto.netistä löytynyt kaapin päällä seinään nojaa Jennan isän Mauri Kunnaksen työ.

"Siskoni ja minä pidämme kumpikin vanhoista astioista ja posliinista. Käymme kerran kuussa Helanderin huutokaupassa juomassa pullakahvit."

78 deko. 1/16

Edellinen asukas teetti keittiön harmaat kaapistot ja hyllyt puusepällä. Tiiliadontana toteutettu laatoitus tuo tilaan rytmiä, räsymatto kodikasta tunnelmaa. Siemppi kattovalaisin on Muuton.

Sisustuksessa saa olla huumoria. Hauska kettusiheinen seinäkoriste on tullainen Lontoon Anthropologielta.

Vuonna 1910 rakennettu talo on jaettu kolmeksi asunnoksi.

Keittiön String-hyllyllä on Jennan keraamia aarteita: kauniita astioita ja kotimaista lasitavaraa. Humoristinen Grow your own greens -juliste on tilattu Keep Calm Gallerysta.

Mikon lapsuudenkodista peritty lipasto ja harmaa String Pocket -hylly jatkavat kaunisti lattian väriä. Viidakkoaiheinen juliste on tuotu Disneylandista. Käkikello on Ellen saama lahja. Hyllyllä istuvat nallekka on Ellen isomummo tehnyt. Seinällä on Jennan tekemä muutokuva tyttärestään.

deko 79

Tyyliä jouluun

Jenna Kunnas kuvitti uudet joulukuosit osana Finlayson Lab -ohjelmaa.

Teksti Verna Kuutti

Kuvittaja
Jenna Kunnas:

”Työskentelin vuoden 2016 Finlayson Lab -nimisessä projektissa, johon palkattiin kolme nuorta suunnittelijaa. Olin aikaisemmin suunnitellut yksittäisiä kuoseja esimerkiksi lasten tekstiileihin ja astioihin, mutta vuoden aikana innostuin kuosien suunnittelusta kovasti ja keskityin pääosin siihen. Opin, miten mallistosta rakennetaan kokonaisuus – kuoseja pitää pystyä yhdistelemään ilman, että tuloksena on hillitön sekamelska.

Vuoden 2017 syysy-talvi-malliston suunnittelussa mietittiin, mihin olisi vielä tilaa, ja joulukuosi oli yksi selkeä aihealue. Tehtävä oli erittäin mielenkiintoinen, koska joulukuosi on ollut aina ollut. Lähtökohdista

oli, että kuosit eivät saisi riidellä muun malliston kanssa. Tein syksyllä 2016 joulukuosista viisi eri ehdotusta, joista tuotantoon valikoituivat metsän reunaa kuvaava Pyry ja kukka-aiheinen Ulpu. Pyryssä ajattelin joulun sielumaisemaa: matkustetaan sukulaisten luokse maalle, ja auton tai junan ikkuna näkyy metsän rajaa. Pyry ei ole ”överi”-joulukuosi, vaan värimaailma on tarkoituksella viileä ja kuvio yksinkertaisen graafinen. Ulpu on perinteisempi kukka-aihe, mutta kuvion koko on massiivinen ja värit ovat vahvat. Pyryn kuva-aiheen piirsi käsini, Ulpu on kokonaan tietokoneella tehty. Muutoksia tekemiini kuviin ei tullut, mutta värimaailmaa hiottiin Finlaysonin ateljeen työntekijöiden kanssa, jotta malliston kantavat värit sopisivat toisiinsa.

Kuosien suunnittelussa tuotannonolliset seikat, kuten raporttien koot ja värimäärät asettavat aika paljon rajoituksia. Kuosien kuvio voi toistua vain tietyn kokoisina, joten kikkailun väriä ei ole kauheasti. Reunaehtojen sisällä sain kuitenkin melko vapaat kädet kuosien suunnittelussa. Koin, että pitäisi toteuttaa omaa visioita ja suunnitelmia oltiin tyytyväisiä.”

Luova johtaja
Petri Pesonen, Finlayson

”Jenna ja kaksi muuta nuorta suunnittelijaa valittiin Finlaysonin Labiin 200 hakijan joukosta. Haastattelun ja työntekijöiden perusteella vaikutti, että kyseessä on poikkeuksellisen lahjakas visuaalinen suunnittelija. Vuosi vastasi odotuksiamme: Jenna on älykäs ja tuottelias suunnittelija. Finlaysonin Labin suunnittelijat saivat osallistua laaja-alaisesti tuotekehitykseen, mutta Jenna tykkäsi kuosisuunnittelusta, joten hän sai mahdollisuuden paneutua siihen. Jennan monialaisuus sopi kuosisuunnittelunome hyvin, koska hänellä ei ole yhtä määräävää tyyliä. Markkinaohjajana Finlaysonin pitää puhutella erilaisia ylei-

↑ Jenna Kunnaksen metsän reunaa kuvaava Pyry-kuosi yhdistettynä Finlaysonin muuhun valikoimaan.

söjä – teemme niin romanttisia kukka-kuoseja kuin graafisempiaakin tyyliä.

Joulu on meille ylivoimaisesti tärkein sesonki. Jos joulumyynti ei onnistu, koko vuosi voi mennä taloudellisesti hukkaan. Joulumallistomme on suhteellisen laaja, mutta se ei tarkoita, että kaikki kuosit olisivat aiheiltaan jouluisia. Olemme pyrkineet pois kertakäyttöajattelusta: joulukuosien viimeinen käyttöpäivä ei saisi olla tapaninpäivä. Se tarkoittaa, etteivät joulukuosit ole välttämättä punaisia, ja vaikka olisivat, niitä pitäisi pystyä käyttämään muulloinkin kuin jouluna.

Kuoseja tuskin koskaan suunnitellaan tyhjältä pöydältä, vaan mietimme

aina mallistoa kokonaisuutena. Ateljeessa on iso seinä, johon kiinnitetään tulossa olevan malliston paperisia leiskoja ja värikarttoja. Sitten mietitään, puuttuuko jotain tai pitääkö joku laittaa vielä hotiiksi sivuun. Olemme jakaneet mallistomme kolmeen pääkenttään: ihanaan, tyylikkääseen ja jännään. Jennan suunnittelema Ulpu lukeutuu tyylikäs-kategoriaan, jonka kuosit hakevat perinteistä skandinaavista graafisuutta. Pyry on tarinallisempi kuosi, ja kuuluu jännä-kategoriaan. Ymmärtääkseni se kuvastaa Jennan lapsuuden maisemaa: sitä, miltä Suomi näyttää auton ikkunasta.” ■

”Opin, miten mallistosta rakennetaan kokonaisuus – kuoseja pitää pystyä yhdistelemään ilman, että tuloksena on hillitön sekamelska.

LOMMOJEN LUMO

Vanhassa talossa kirjat, kuvat
ja yli sata kahvikuppia
kiipeävät korkealle
kattoon asti.

Hanna-Mari Arosilta kuvat Anna Huovinen

Hyvää päivää,
toivottaa lamppu.
Hupsu silinterivalaisin
hauskuttaa eteistä.
Lucius-kissa voi pinkaista
eteisestä suorilla olo-
huoneeseen. Jenna
rakastui vanhan talon
lankkullatioihin
saman tien.

Oma taidenäyttely.
Isä ja äiti raivasivat Ellen
vanhan työhuoneen, joka
uhkasi muuttua romuvaras-
toksi. Nyt seiniltä löytyy äidin
tekemiä kuvituksia, kirjahyl-
lystä papan piirtämä onnitte-
lukortti – ja pöydän pinnasta
pari Ellen piirustusta.

PERHE

Jenna Kunnas, 34, Mikko Peittari, 33,
ja 3,5-vuotias Elle sekä kissat Lucius ja Lilli
asuvat pientalossa Helsingissä. Kodissa on
90 neliötä. Vuonna 1910 rakennettu talo
on jaettu kolmeksi asunnoksi. Jenna on
ammattiltaan kuvittaja ja graafikko, Mikko
tiedetoimittaja.

Elämä esillä.

Kun tavarat ovat näkyvillä, ne eivät unohdu. "Myös leluja on kyllä ihan joka puolella, enkä niitä piilottele. Kaapin oven taakse laitamme kattilat ja siivoustarvikkeet", Jenna sanoo.

Kohta kokataan.

Viikonloppuamuisin perhe heräilee hitaasti. "Ne ovat meille tärkeitä hetkiä. Syömmme aamiaista olohuoneessa, ja meitä näkee harvoin ulkona ennen puoltapäivää."

Ellen lempparit.

Lautasen Elle sai ristiäislahjaksi, muki on muisto Tukholman-reissulta. Myös aterimet ovat tulleet lahjoina.

"Mummun vanhoja kahvikuppeja ei laiteta kaappiin ikinä, vaikka ne ovatkin liian pieniä."

Mihin te omassa kodissanne rakastuitte?

Jenna: Olen aina halunnut asua vanhassa talossa. Olin ehtinyt keräillä vanhoja huonekaluja, ja kiiltävällä parketilla ne eivät olleet kotonaan.

Muutimme tänne kuusi vuotta sitten Espoon Tapiolasta. Seurasimme asuntoilmoituksia sivusilmällä, ja kun näimme ilmoituksen tästä talosta, tiesimme, että se oli siinä. Näin heti sieluni silmin, miten erityisesti rakkaat pappani tekemät kalusteet pääsisivät arvoiseensa ympäristöön.

lhastuin hirveästi alkuperäiseen lattiaan. En tykkää elää niin, että kaikki on siistiä ja kiillotettua, vaan mieluummin katselen naulanreikiä seinässä ja monttuja lattiassa.

Tässä talossa on ollut aikoinaan parikymmentä Kumpulan kartanon ajureiden pientä asuntoa, joilla on ollut yhteinen keittiö. Sen jälkeen tämä on toiminut alkoholistiparantolana ja joogakeskuksena ja ollut vallattuna. Edelliset asukkaat remontoivat asuntoa jugend-tyyliin, ja me vain tapetoimme joitakin seinäiä 50-luvun huonekaluihin sopiviksi.

Teillä on valtava määrä astioita. Ovatko ne kaikki käytössä?

Kaikkia käytetään tasaisesti, joten ne eivät ehdi pölyntyä. Vaihtelemme avohyllyyn astioita ylläkaapista vuodenaikojen ja fiiliksen mukaan.

Äkkiseltään laskin, että voisin tarjoilla kahvit 130 ihmiselle enkä usko, että kovin monen tarvitsisi syödä sormin, sillä aterimia on varmaan kahdeksan sarjaa.

Tietyt ruuat maistuvat paremmilta tietyiltä lautasilta. Aamulla saatamme juoda tyrnimehua liköörilaseista, niin nekin pääsevät käyttöön. Mummun vanhoja kahvikuppeja ei laiteta kaappiin ikinä, vaikka ne ovatkin liian pieniä heille, jotka ovat tottuneet juomaan isoista kupeista.

Minusta on kivaa kattaa vähän omituisesti. Astiat ovat heikkouteni, erityisesti suomalainen lasi. Suuri osa astioistamme on vanhoja, mutta ostan uusiakin, jos ne mielestäni ovat äärimmäisen kauniita. Uudistuotannon suosikkini löytyvät ehdottomasti Anthropologielta Lontoosta.

Käyn sisikoni Nooran kanssa joka joulou Englannissa, ja jos käsimatkatavarat eivät ole palatessa täynnä valurautaa ja posliinia, on reissu men-

Norsuherran vahtivuoro. Isoisän rakentama kaappi irrotettiin vaivalloisesti isovanhempien vanhasta vaatehuoneesta, kun asuntoa tyhjennettiin. Komeron hienous on vanhassa Tove Janssolin tapetissa. Valtavan norsun virkkasi Ellen tati.

Vielä vähän ylöspäin. Iso osa kirjoista on peräisin Mikolta, kodin kuvakirjat enimmäkseen Jennalta. Olohuoneeseen mahtuu hyvin myös Ellen prinsessaleikki, ja kahvakuulat sekä muut jumppakamat saa piiloon pariovien taakse.

"Rakastan kauniita kuvia. Minusta on kivaa, että Ellellä on paljon katseltavaa."

nyt huonosti. Isoa ja painavaa pitää olla! Meksikosta raahasin mukaan myös kaakeleita. Tiedän, että joskus tarvitsee remontoida vessa, minulla on idea valmiina.

Koko tavaramäärä on teillä kuitenkin hyvässä järjestyksessä. Miten se onnistuu?

Meillä kaikki siivoavat jotakin – ja kaikki siivoavat liian vähän! Jos näen jotakin kaunista, ostan sen aika huoletta. Meillä maakellari onkin aika lailla täynnä tavaraa. Ehkä täytyy joskus perustaa kauppa.

Isäsi ja siskosi ovat lastenkirjailijoita ja sinä kuvittaja. Miten se näkyy teillä kotona?

Konkreettisimmin se näkyy kuvien ja kuvitusten vanhana läsnäolona; niitä löytyy tauluista, tapeteista, astioista, esineistä ja kirjoista. Rakastan kauniita kuvia. Lisäksi meillä on kerääntynyt aikamoinen määrä lastenkirjoja.

Arjessa työni näkyy myös siinä, että jatkan usein hommia kotona koneellani iltaisin. Seuraan Ellen reaktioita, kun näytän hänelle tekeillä olevia kuvituksiani. Katson, toimitivatko ne ja ovatko ne kiinnostavia. Kotona minusta on kivaa, että Ellellä on katseltavaa, ja kun huoneet ovat korkeat, kuvia mahtuu paljon. Samalla näen kuvat kunnolla itsekin.

Sinulla on varma näkemys sisustuksesta. Mitä jos Ellelle iskee vahva prinsessavaihe tai goottikausi?

Prinsessat ovat jo parasta, mitä Elle tietää, mutta vielä toistaiseksi hän on tyytynyt siihen, ettei päiväkotin voi laittaa röhöhelimekkoa ihan joka päivä. Minulla on vahva luotto Elleen, joten eiköhän hänen omista vaiheistaan hyvää tule, kiinnostavia ainakin!

Vain kokeilemalla voi löytää oman tyylinsä. Tapetit ja seinämaalaukset saa aina peitettyä uusilla, jos valinta alkaakin tökkää.

Ellen lelut ovat vallanneet jo olohuoneenkin, mutta muuten kotimme on yhä aika samanlainen kuin se olisi joka tapauksessa. ■

Lyhyt matka kaikkialle. Talossa on kolme asuntoa, ja jokaisella on oma terassi. Yhteisellä takapihalla kasvaa hedelmiä, marjapensaita sekä mansikkamaa. "Jos olemme poissa, naapurin tyttö käy ruokkimassa kissat. Voimme soittaa ovikelloa koska vain ja mennä pyytämään sokeria lainaan."

Aikuisten lempipaikka. "Olemme kotona mieluiten ihan rauhassa. Ellestä kotona ja muutoinkin parasta ovat prinsessat. Minä ja Mikko katsomme rehellisesti sanottuna paljon telkkaria, varsinkin brittiläisiä jännityssarjoja, viimeisimpänä The Fallia."

Yksi maailmanmusiikin isoista nimistä, mallilainen Salif Keita esiintyy Tampereen Pakkahuoneella 22. heinäkuuta. Seitsemänhenkinen yhtye soittaa akustisesti, ja ohjelmistossa käydään läpi vuonna 1949 syntyneen Keitan koko uraa.

Nukkekodissa törähtää monta pierua

- Mauri Kunnaksen tyttäret Noora ja Jenna ryhtyivät lastenkirjailijoiksi. Pikkusisko kirjoitti, isosisko kuvasi.
- Kaheli sakki ja kauhujen kaappi (Otava) ilmestyy ensi viikolla. Teoksessa tapaamme joukon nukkekodin omalaatuisia asukkaita. Heistä yksi, Bertta Perätoini, pieroo alavatsaa.

Simeonka Virtanen
Meri-Liisa Kuusela

KETKÄ

En ylläty yhtään. Noora ja Jenna Kunnaksen työhuoneen kahvipöydällä Helsingin Kalliossa pöörää tölkki, jossa lukee "laktoositon maitojuoma".

Lastenkirjallisuudessa nousee nyt sateen pieruuhumoriin bamaa. Ja Kunnaksen sisareilla on selvästi käsitys laktoosi-intoleranssin vaikutuksista.

Kaksikon ensimmäinen lastenkirja *Kaheli sakki ja kauhujen kaappi* (Otava) ilmestyy ensi viikolla. Teoksessa tapaamme joukon nukkekodin omalaatuisia asukkaita. Heistä yksi, Bertta Perätoini, pieroo alavatsaa.

Kyllä, se on hauskaa. Kakkapötköille, käsitlaukkuun piessäminen ja räki tekivät niin vahvasti tuloaan lastenkirjoihin, että arvovaltainen kirjallisuuslehti *Parnasso* julkaisi uusimassa numerossaan esseen otsikolla *Pieru ja viikitys*.

Kunnaksen vakuuttavat, etteivät ole laskelmoiden hyppänneet analaaliin harjoille. He eivät edes tunne uusia lastenkirjallisuutta. Pierut vain ovat ratki hauskoo. Olivat lapsena, ja ovat yhä. Ja lastenkirjan kuulua olla hauska.

Maailma onkoon synkää ja mautonta, mutta hauskanpito on oikeus, jota lapsilta ei sovi ryöstää. No hyvä, ilmaisivat oli pakko käsitellä. Nyt se on tehty.

NOORA JA JENNA Kunnas eivät yrittä torkkua löytölapiksi. Myös Otavan uutuuksikatologi tunnustaa heti kärkeen: sisareilla on isä, Mauri Kunnas nimeltään.

Mahtako se olla etu vai takka? Ilmautua lastenkirja-aialle "Suomen Walt Disneyksi" kutsutun jälkehen lapsina?

• Pikkusisko. Syntynyt 1987. Kirjoittanut ensi viikolla ilmestyvän ala-asteikäisten romaaniin *Kaheli sakki ja kauhujen kaappi* (Otava). Kirja aloittaa uuden lastenkirjapöytäkirjan.

• Noora Kunnas on valmistunut Turun taideakatemiaan elokuvajalilla ja työskennellyt tosi-tv-sarjojen tuotannoissa.

• Haaveilee kirjoittavansa kirjojen lisäksi muutakin hauskaa, kuten sitcom-sarjan televisioon.

Jenna Kunnas

• Isosisko. Syntynyt 1983. Kuvasi sisarensa kirjoittaman uutuuksiteoksen.

• Opiskellut Taideiliosissa korkeakoulussa. Työskentelee kuvittajana ja graafikkona. Tehnyt yhteistyötä isänsä Mauri Kunnaksen kanssa muiden muassa *Piitien*-sarjakuven värityksinä.

• Jenna Kunnas on suunnitellut kirjankansia sekä astioita ja tekstiilejä, muiden muassa sarjatar Pöytä, Tiskivuoro, Leikkulaute ja Siniä ajatuksia.

"Nyt kun kirjasarjan toinen osa on kypsymässä, isä on alkanut ilmoitella, että hänellä ja äidillä olisi muutama hyvä idea."

NOORA KUNNAS
kirjailija

–Mä pelkään, että taakka. Ihmiset alkavat vertailla isään. Vähän se jonkin *Kaasin* sään kirjoittanut Noora Kunnas myöntää.

Mutta on siitä varmasti jotakin hyötyäkin. Nimi on nimi, kirjan kuvituksesta vastaava Jenna Kunnas muotoilee ja hörppää kalvia suunnitelmastaan Pöytä-astiaton mukista.

Mauri Kunnaksen lapset varttuivat Espoossa, kodissa, joka läheni lastenkirjoja. Isän kirjojen sijasta luettiin enimmäkseen muiden kirjailijoiden teoksia.

–Kun isä oli saanut kirjansa painosta, ei häntä enää huvittanut lukea niitä iltasädeksi, Jenna Kunnas muistaa.

–Ja olihan meillä kivempiakin kirjoja kuin isän kirjat, Noora Kunnas nauraa.

Tuliko *Kaheli sakki* tehdessä hetkiä, että piti kysyä 35 vuotta alalla olleelta isältä vähän neuvoa?

Kysymys virittää naurun. Enemmänkin piti kuulla esteitä isältä tunteesta, hyvää tarkoittavia ideoita.

Kohta kuitenkin jo myönnetään, että isä sentään kelpasi esikujaksi.

Tosin osa isän huomautuksista humautti korvien läpi jälkiä jättämättä.

–Nyt kun kirjasarjan toinen osa on kypymässä, isä on alkanut ilmoitella, että hänellä ja äidillä olisi muutama hyvä idea, Noora Kunnas kertoo ja yrittää näyttää tuskauneelta.

KAHELI SAKKI JA kauhujen kaappi nukkekodista, jonka asukkaiden seikkailu nistyy runtemmatomalle masperille, nukkekodin mikromaailman ulkopuolelle. Kuulostaa hukan *Toy Story*ta.

–Voi olla, mutta kirjan taustalla on ihan oikea nukkekoti, sisukset kiirehtivät ilmoittamaan.

SISÄRUKSET JENNA (vas.) ja **NOORA** viettivät päivät yhteisellä työhuoneella Karhusalon kullalla Helsingin Kalliossa. Se ei tietenkään riitä yhteydenpidoksi. Iltaisin tekstailaan.

TYÖHUONEEN seinä koristavat Jenna Kunnaksen piirroset. Mukana on ensi viikolla ilmestyvän kirjan hahmoja.

–Isoski teki 1950-luvulla nukkekodin äidille ja hänen sisolleen. Sitteen se periytyi meille. Siellä leikittiin parhaan leikit ja se on yhä rakas aarre.

Vaihtuuta silti, että nukkekodissa on todellakin jotakin erityistä. Kesiksi se piti muuttaa maalle Vammalaan ja mukaan piti saada kaikki kolme lastikollista huonokaluja.

Jouluisin nukkekoti koristeltiin juba-asuun. Oli otava kranssi ja minikokoinen kuusi.

Viime ajat nukkekoti on elänyt kiertolaiselämää. Kun Noora kirjoitti, hän hahusi nukkekodin lä-

helleen, inspiraation lähteeksi. Samoin teki Jenna, kun oli kuvituksen aika.

Tulevaisuuden kirjallisuuden turkijoille tiedoksi: *Kaheli sakki* -sarjan hahmot ovat saaneet vahvasti vaikutteita Kunnaksen nukkekodin asukkaista.

Otetaan nyt vaikka pierovä Bertta.

Sen esikuva on saksalainen nalle, joka palveli ennen nukkekotiin päätyneistä Jennan ja Nooran isoisin auroissa maskottina.

–Tosin on hahmoissa myös meidän mummo. Häinkin päästeli iloisia perätoiniä päivistä toiseen.

SISÄRUKSET ENSIMMÄINEN yhteinen kirja valmistui ilman suuria taiteellisia ristiriitoja. Isosisko Jenna ja pikkusisko Noora ovat aina tulleet hyvin juttuun keskenään.

–Vierämme ihan liikaa alkua yhdessä, Noora Kunnas sanoo.

–Päivät kuluvat yhteisellä työhuoneella ja iltaisin tekstailamme toisillemme. Ja jos Jennan pitää jättä hoitamaan puolitoistavuotiaasta tytärtään, minä saatan ottaa vapaapäivän ja lyöttäytyä seuraksi.

Sisarusen ystävyys kuplii läpi yhteisen kirjan, yllättävinäkin yksityiskohdissa. Häntäkin vaika se kysyttiin kokeeksi vaika se

litystä sille, minkä takia Bertta Perätoini kerrotaan toimineen nuorempana Lasse Mårtenssonin taustatanssijana.

–Se tulee siitä, että mi tykkään tosi paljon Lasse Mårtenssonista, Noora Kunnas paljastaa.

–Kun käyn Jennan luona kylässä, laulan Jennan miehen kanssa *Linon Linon* duona.

Seuravassa sekunnissa Jenna täydentää: Mårtensson kelpaa hänellekin.

–Kesäsiällä autoreissulla on kuumeinen varsinkin sitä *Ole pienestä hetkestä onnellinen* -kappaletta. –Ne on loistavia biisejä!

34 S. / 270 X 255 MM / 4-VÄRIKUVITUS / L 84,22 / ISBN 978-951-32324-4

JENNA KUNNAS – NOORA KUNNAS

Hämärävaarit

Hämärävaareista vanhin on kadonnut. Hilpeä etsintäretki johtaa huikeisiin seikkailuihin.

Kun kirjajuhlilyjen takana asuvista hämärävaareista vanhin, Pappa-vaari, katoaa, alkaa etsintäretki. Olisiko Pappa-vaari muurahaishakrujen luona, tai kummitus-junassa? Entä onko häntä näkynyt hattukaupassa tai ilmapallotehtaassa? Vai johtavatko jäljet sittenkin Las Vegasiin?

"Kotiin on kiva palata, kun on saanut hetken seikkailla", toteaa Pappa-vaari.

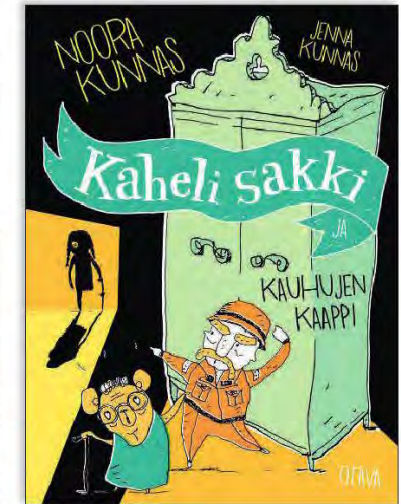
FINALISTIT

JENNA KUNNAS & NOORA KUNNAS: HÄMÄRÄVAARIT (OTAVA)

Jenna Kunnaksen kuvittama ja Noora Kunnaksen kirjoittama lastenkirja *Hämärävaarit* on tarina öisin kirjojen maailmoihin sukeltavista hämärävaareista, jotka lähtevät ensimmäisen kerran kadonnutta Pappa-Vaaria. Hauska tarina ja suloinen kuvitus tekevät *Hämärävaarien* lukemisesta seikkailun, joka ihastuttaa kaikenikäisiä.

Runoileva Hugo ja piereskelevä Bertta-mummo! Alakoululaisia naurattaa.

NOIN 100 SIVUÄ / 119 X 182 MM / 2-VÄRIKUVITUS / L 84,2 / ISBN 978-951-28838-1 / IKÄSUOSITUS 8+ / HUHTIKUU

Sähkökirja

NOORA KUNNAS

Kaheli sakki ja kauhujen kaappi

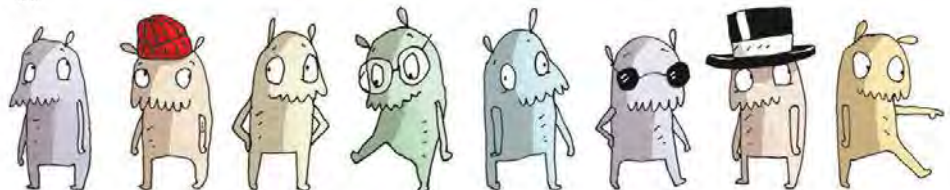
Kuvittanut Jenna Kunnas

Uusi sarja kohelluksen ja pätkähullun huumorin ystäville

Majatalo Perätuulella asustaa kaheli ja sekalainen sakki, jonka tempaukset tekisivät hölmöläisetkin kateellisiksi. Kun mm. majuri Kuugenbum, piereskelevä Bertta ja porsaskaksoset Papu ja Kirppu lähtevät jäljittämään kadonnutta voimamiestä ja joutuvat tekemisiin kauhujen kaapin kanssa, kohellusta ja törtöilyä tai kauhistuksen kananlihaa ei tule puuttumaan.

Noora ja Jenna Kunnaksen esikoistenkirja on riemastuttavaa luettavaa kaikille huumorin ja Kapteeni Kalsareiden ystäville.

Mauri Kunnaksen tyttärien esikoisteos on reipas avaus lastenkirjakenttään. Kirjoittaja **Noora Kunnas** (s. 1987) on valmistunut Turun taideakatemiaan elokuva-alalta ja työskennellyt televisiossa. Kuvittaja **Jenna Kunnas** (s. 1983) on opiskellut Taideteollisessa korkeakoulussa ja työskentelee kuvittajana ja graafikkona.

KESKISUOMALAINEN

Kunnaksen sisarusilta on ilmestynyt heidän toinen lastenkirjansa, jonka Noora Kunnas on kirjoittanut ja Jenna Kunnas (oik.) kuvittanut. VESA MOILAINEN / LEHTIKUVA

Mauri Kunnaksen tyttärien lastenkirjoissa hersyy anarkistinen ilottelu.

Hanna Anttonen / STT
30.10.2010 21:57 | Päivälehti 30.10.2009 23:05

Kunnaksen tyttärien lastenkirjoissa huumori on isä-Kunnaksen teoksia riäväkämpää ja ote asetta anarkistisempi. Kirjoissa seikkailevat muun muassa kalot kotia, norsu, possuja ja sotilasnukke. Nissä on mukana naurattamisen hienoin elementti, pieruhumori.

– Mutta sehän on todella hauskaa! Kaikkiaan pitävät pieruhumorista. Ne, jotka välttävät, etteivät pidä, valehtelevat, Jenna puuskahtaa.

– Näinä meidän kirjathan ovat vähän kuin Viiskikko: syöminen on vain korvattu pienemisellä, Noora täydentää.

Noora Kunnas huokaa, mutta katsoo haastattelijaa iloisesti. Taas on kysytty sitä ja taas siihen on vastattava.

– No, eihän se varmaan meille itsellekään lopulta kauhean suuri yllätys ollut, että meistä tuli lastenkirjailijoita. Tuskin muillekaan, Noora sanoo.

Noora ja Jenna Kunnas ovat ikisuositun lastenkirjailija Mauri Kunnaksen tyttäriä. Kaksikko on tähän mennessä julkaissut kaksi lastenkirjaa: Kaheli sakki ja kauhujen kaappi sekä Kaheli sakki ja pöykeä paroni. Kolmas cepos. Kaheli sakki ja mysteeri majatalossa, ilmestyy keväällä.

Teosten juuret ovat syvällä lastenkirjallisuuden klassikoissa: jo aikaisemmin mainitut, nuorena ahmitut, Enid Blytonin Viiskikko- ja Salaisuus-sarjat sekä Roald Dahlin ajattomat teokset ovat jättäneet jälkensä.

– Maurice Sandokin Hurjat hassut hirviöt -teos on kuvittajana ollut minulle sellainen suuri esikuva. Että jos joskus osaisi piirtää tuolla tavalla, Jenna kertoo.

Ensimmäisen Kahelin sakin tekeminen kesti kaksi vuotta, mutta seuraava syntyi ripeämmin, noin vuodessa. Kaksikon työnjako on selvä: Noora kirjoittaa ja Ideoita ja Jenna piirtää.

Vaan auttaako isä-Kunnas tyttäriään ideoinnissa?

– Kyllähän se kovasti haluaisi ja kertoo usein, että tässä olisi nyt kuulkaa tällainen tosi hyvä idea. Yleensä me sanomme, että pidä itselläsi vaan, kun kerran niin hyväkin on, Noora sanoo.

– Mutta onhan se ollut ihan fiilikissä näistä meidän kirjoista. Toisaalta sen on vähän paiko tykkästä niistä, koska se on meidän isä, Jenna jatkaa.

Kunnaksien mukaan lastenkirjojen tekeminen ei poikkea aikuisille kirjoittamisesta.

– Kirjoitan sellaista, joka itsestäni tuntuu hauskalta. Aikuiset usein aliarvioivat lapsia ja ajattelevat, että heille pitäisi tehdä jotenkin helpompaa. Itse en ole ikinä ajatellut niin, eikä se minusta olisi edes mitenkään perusteltua, Noora sanoo.

Lastenpsykologit ovat olleet huolissaan siitä, etteivät vanhemmat enää lue lapsilleen. Kahelisin äidit auttavat ja kertovat pyydettyä, mikä kirja kannattaa ottaa käpälään ja mennä lukemaan piltille ennen kuin nukkumatti heittää unisantaan silmiin.

– Pekka Vuoren kirja Into, parrakas vauva on todella mainio, evästää Jenna. – Kauhheaa, pitääkö sanoa vain yksi? Olkoon se sitten Roald Dahlin Kuka pelkää notia, jatkaa Noora.

– Toivottavasti kirjamme menestyy niin, että voimme tehdä siltä kymmenosaisen teossarjan, veistelevät tumma Jenna ja vaalea Noora Kunnas kunnanhilmostaan ellen.

Isäänsä roisimmat tyttäret

Lastenkirjoistaan tunnettu Mauri Kunnas on menestynyt niin loistokkaasti, ettei taideala ammattina arveluta tyttäriä yhtään.

Jenna ja Noora Kunnas julkaisivat huhtikuussa ensimmäisen huumori-kirjansa *Kaheli sakki ja kauhujen kaappi* (Otava).

– Kirjamme on kuin *Viiskikko*, mutta syömisestä tässä on piirustellut, kuvasti Noora lapsille ja lapsenmielisille suunnattua teosta elen.

Isänsä Maurin kirjoihin verrattuna tyttäret tarinoivat siis vähän roisimmalla otteella. Pieruhumori höystää tarinan hylvittömien tyyppien sekoulla.

Freelance-kuvittajana työskentelevä Jenna, 31, piirtää kuvat. Noora, 27, teki tekstiä. Idean kirjaan keksi Noora. Hänellä on medianomin koulutus ja kokemusta editorin työstä televisiossa.

Normaali ammatti

Helsingissä asuvilla kiskokeilla on vieraskäiset työhuoneet. Kalliossa tilassa, jossa on muitakin huovan alan ihmisiä töissä, Jenna on osittain vielä äitiyslomalla, sillä hänellä on vuoden vanha tytär.

– Yhteistyömme oli erittäin leppoisa ja hauskaa ilman kummempia tappeluita. Olemme aina olleet hyviä väleissä, valotti Jenna kaksi vuotta jatkunutta kirjan tekoa.

Isältä olisi saanut apua työhön, mutta sisokset halusivat välttää sitä. He kallistivat korvaa vain jollekin isän antamille tiippeille. Olemme kasvaneet kirjojen ympäröimänä, joten meille tämä on normaali arinatti. Joissakin

muissa perheissä oltaisiin saatettu pelätä, mahtaaako tällä pärjätä. En minä pienestä demnytkään muita töitä kuin kirjailijan. Siksi halusin kirjailijaksi, Noora kertoi.

Ehkä tunnemme isän kirjat keskimäärin huonommin kuin muu yleisö.

JENNA KUNNAS

Ystävät lapsuudesta

Kotona ja lapsuudessa muutenkaan Maurin kirjat eivät olleet erityisen tappeluita. Sisosten koulunkäyntin ja ystäväpiirin Espoon Laajalahdessa ne eivät myöskään vaikuttaneet. Hyvät ystävät ovat pysyneet rinnalla lapsuudesta asti.

– Ehkä tunnemme isän kirjat keskimäärin huonommin kuin muu yleisö, Jenna arveli. Hän kehui Noora huumorintajuteksi ja oikealla tavalla viikastaneeksi tyyppiä.

– Jenna on rento ja aito ihminen ja tulee toista, kun täytyy. Oikea isosisko, Noora puolestaan kiitti.

ARJA NIEMINEN
arja.nieminen@ilmedia.fi

HELSINGIN SANOMAT LAUANTAINA 11. HUHTIKUUTA 2015

BIG GANDARA HS

HS

KULTTUURI

C KULTTUURI • MIELIPIDE • TÄNÄÄN

Kahelimpien kirjojen Kunnakset

Noora ja Jenna Kunnaksen *Kaheli sakki* on täynnä vielä villimpää huumoria kuin Mauri-isän ikisuositut lastenkirjat

► Kulttuuri C1–C3

KULTTUURI

Toimittajatiimi: Jarkko Jokelainen • Editointi: Suvi Ahola, Leena Paltari, Sirpa Pääkkönen • Ulkoasu: Eeva Naarmala, Marja Suvivuo • Kuvatoimittaja: John Woodward

Leuhka hirirunonlilla Hugo von Hufnussin lausuu.
– Jenna Kunnaksen kuvitusta

1. JENNA KUNNAS
Suvi Ahola HS

1990-LUVULLA, kun Jenna ja Noora Kunnas olivat pikkutyttöjä, he eivät tieneetkään, että on muita ammattaje kuin opettaja ja lastenkirjailija. Äiti-Tarja opetti peruskoulussa ja isä Mauri kuitti ja kirjoitti lastenkirjoja kisoissa.

Koulukäsitänsä he alkoivat puo-
poistumur aamulla mihinkään,
vaan luuhasi koko päivän espoo-
liseen omakotitalon pohjake-
roksessa, ja miksi kirjoittamista
tunni aina edeltävän pitkä nui-
rimisjakso, joka näytti nukkumi-
selta?

Kun työ sitten pääsi kilyntiin,
isä piirsi päivän, kumpi illalla
työhöneestään ja tuli muun
perheen kanssa katsomaan tele-
visiota.

NYT Jenna (s. 1983) ja Noora
(s. 1987) ymmärtävät jo hyvin
tällaista työrytmiä, sillä ikisuoi-
nun lastenkirjailijan Mauri Kun-
naksen tyttäret ovat tehneet
omankin lastenkirjajaksokonsensa.

Nooran kirjoittamista ja Jennan
kuvittamista *Kaheli* sakkii ja kauhu-
jen kaappi iluustyy ensi viikolla.
Kirjan idea on pitkälti perua
tyttöjen omasta lapsuudesta.

"Leikimme paljon valtavalla
nukkekodilla, jonka isoisä nikka-
toi 1950-luvulla äidilleni ja hän
nän sisareille", Noora kertoo.
"Ajattelin aina, että siinä olisi
niin siistiä asia."

Kirjassa talon asukkaana on
kirjaja kokoelma elollistettuja
leluja – soitinmukke, kaksi koi-
raa, norsu, lilji ja pussukaksik-
ko. He elävät karhumuoriin
enänimöissä majatalla Perä-
tuulussa, joka on kuitenkin myös
nukkekoti lastenhuoneen nur-
kassa.

SEN TODELLINEN esikuva, jota
Jenna ja Noora Kunnas esittele-
vät, onkin kunnioitusta herättä-
vä, mutta enemmän näyttänyt
kuin nukkekoti.

Suhtä karkutelee joukko ple-

niä eläimiä, suoraan kuin *Kahe-
lin* sakkii.

Myös niissä on paljon Kunnas-
ten omaa taustaa ja sukulaista.
"Nojatuulussa ilmottuutuas-
sa Heide-kotissa on pitteisi
kummiseedstä, joka oli lapsen
silmiin vähän äkänen, pelottava-
kin", Jenna muistelee.

"Majurin esikuvana taas olivat
sekä mumumme että ikävähä
Steiff-teddykarhu, joka oli iso-
isällä automaskottina. Bertta-
karhussakko on paljon isompi."

PERINTEISIÄ nukkeleikkejä tämä
kaheli sakkii ei kirjassa kuiten-
kaan leiki.
Näihin teos on liian villi yhdis-
telmä seikkailua, nomenne ru-
noja ja pieruhumoria. Tarina
alkaa maailmanlopun odotuskel-
la ja jatkuu pelastusoperaatio-
ssa, jossa majatalo Perätuulesta
puodomutta Hugo-hirttiä haetaan
lastenhuoneen toiselta reunalta,
pelottavan hirtvin kynsistä.

"Meidän leikimme aina seikkai-
lemista ja salapoliiseja", Noora
sanoo. "Piti olla jännitystä. Näy-
teltiin, leikittiin kauppaa, tehtiin
majoja."

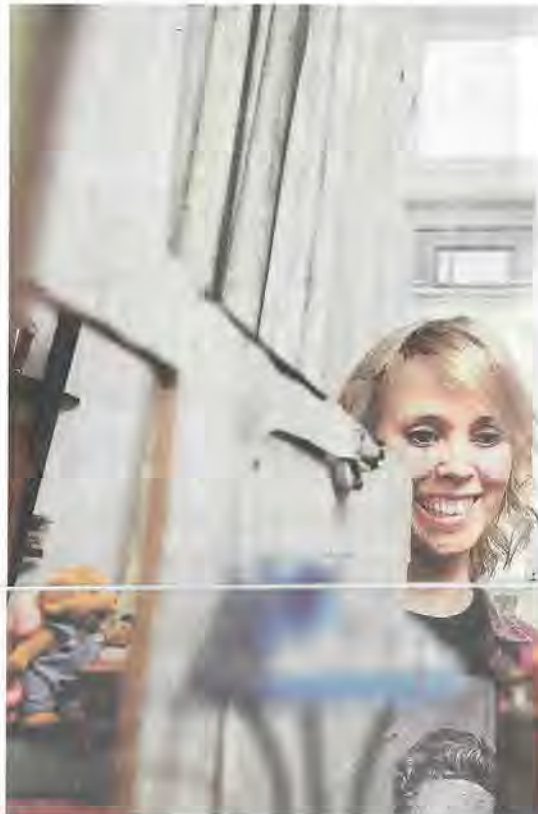
"Ja MINÄ rakensin ne kaupat
ja majat", lisää Jenna. "Olen aina
tehnyt käsilläni jotain."
Hänestä tulikin graafinen
suunnittelija. Nyt suuren osan
ajasta vie puolitoistavuotias ty-
tär, mutta muuten Jenna kyt-
tää lehtiä ja kirjoja. Lastenkirja-
kuvituksista *Kaheli* sakkii ja kau-
hujen kaappi on ensimmäinen.

NOORA TAAK on valmisnurtu-
Tun taidekäsittämisen alokuvain-
jalta ja tehnyt sen jälkeen erilai-
sta töitä tv-työhuoissa, muu-
muassa tosi-tv-ohjelmien tuot-
noissa.

Tärkeintä on kuitenkin aina
ohit kirjoittaminen. "Siitä ha-
luan tehdä, jos eläin vain suo",
Noora huokaa.

"Jo pienestä rakastin riimiu-
noja ja opiskelevalikanakin kirjoit-
telin niitä kaveleista. Sitä ha-
luan tehdä, jos eläin vain suo",
Noora huokaa.

"Jo pienestä rakastin riimiu-
noja ja opiskelevalikanakin kirjoit-
telin niitä kaveleista. Sitä ha-
luan tehdä, jos eläin vain suo",
Noora huokaa.

tilanmekomediat, joissa on keski-
pisteessä jokin ryhmä, oli se sit-
ten perhe tai joukko vanhuksia."
Nin kuin *Kaheli* sakkii?
"Kyllä käsikirjoittamisen opis-
kelu siinä varmaan näkyy. Ja se,
että dialogin kirjoittaminen on
minulle kaikkein rakkainta."

LASTENKIRJAAN Noora Kunnas
päätyi kuitenkin siksi, että on
"niin lapsellinen". Ja koska lap-
set ovat lähesti aliarvostettu
yleisöryhmä.

"Halusin tehdä jotain hauskaa
nimenomaan lapsille, ja kun
mietin, mikä heitä huvittaisi,
ajattelin tietysti itseäni. Ajatte-
lin, mikä minusta itsestäni olisi
hauskaa."

"Toissalta minusta ei tarvise
kaivella sisäistä lista esille. Olen
varmaan jotenkin jämähtänyt
siihen. Luen koko ajan edelleen
lastenkirjoja kuten Enid Blytonin
Solaisuus ja Visiikoi-sarjoja
ja Roald Dahlin lastenkirjoja."

**Voimme
keskustella
tekstiviesteillä
tuntikausia,
lastenkirjailija
Noora Kunnas ja
kuvittaja Jenna
Kunnas kertovat.**

Nyt hän saa ilokeen myös kir-
joittaa niitä, sillä Otava-kustanta-
mon kanssa on sovitto jatkosta
Kaheli sakkii. Seuranava osa on
jo teketty, toiveissa kokonainen
sarja.

TÄSSÄ VAIEHESSA sisarusket leik-
kaavat itselleen taas paloja suk-
laamuffiina ja alkavat pohtia,
keihin Enid Blytonin hahmoihin
he pienistä saunastuvait – ja sa-
mastavuu edelleen.

Jenna halusi olla *Seikkailu* sar-
jan Dinah, mutta Noora mie-
luummin papukajaja tai Viisikoi-
den Tina-koulu.

Kirjan teko tunsi sujuneen
samalla mallilla. Sisarusket ovat
aina tehneet paljon asioita yh-
dessä, ja nykyin yksi jatkaa lau-
setta siitä, mihin toinen sen jätti.
He myös työskentelevät sa-
massa vanhassa kerrostalohuo-
nolossaan. Heidän lisäksi työ-
tilais jakavat serkko Laura Kun-
nas, joka on vaate- ja tekni-

SR 2

Vaikka Noora (vas.) ja Jenna
Kunnas ovat sisaruksina
sisäisiä, Nooran kirjoittama
ja Jennan kuvittama lasten-
kirja oli heidän ensimmäinen
virsinäinen yhteistyönsä.
Nyt *Kaheli* sakkii ja kauhujen
kaappi saa myös jatkoa.

suunnittelija, sisämarkketehti
Pinja Druva sekä tekstisuun-
nittelija Anna Pyyhuoma.

Vaikka Nooran ja Jennan työ-
pöydät ovat eri huoneissa, kes-
kustelu jatkuu usein katkeamat-
ta seinän läpi.

"Meillä on myös tuntikausien
tekstiviestejä", Jenna sanoo.
"Aikaa kuluu, kun käsittelemme
olmää ja sen tapahtumia ja mie-
tämme ratkaisuvaihtoehtoja."

JENNASTA *Kahelin* sakin tunnis-
taa Nooran kirjoittamaksi siitä,
että se on niin "sekava ja vink-
sahtanut" voi tarkoittaa?

"Näin meidän ajattelumme ja
assosiaatiomme kulkevat, myös
esimerkiksi muotilogissa, jota
pitävät muka tyttäreni ja Nooran
kissa. Tytär enimmäkseen po-
seeraa muotikuvissa, kissa taas
on kova kirjoittamaan ja julkaisi
juuri keväin trendimustukset.
Niiden mukaan kurausousoi
tusti musta."

Mitä muuta "sekava ja vink-
sahtanut" voi tarkoittaa?

Kaheli sakkii esimerkiksi
äkillisiä takamuia, kreisiä ilan-
nukomiikkaa ja monimielisiä sa-
nateikkejä.

"Katselimme koko lapsuutem-
me äidin ja isän kanssa brittiläi-
siä huumorisarjoja televisiossa."

Kritikkö Kaisa Neimalla kum-
mestell vastikään Purnasro-
kirjallisuudesta, mikä roa su-
malaisista lastenkirjallisuutta
näyttää jääneen haju- ja erite-
vöryyn alle.

Niin paljon niissä keksitään
hupia piereskelystä, räasta,
pissasta ja kakasta.

"Ehkä kirjailija ni-
kee viikkokyyden vai-
van lähduttak-
seen mahdollista

Majatalo Perätuulen emäntä on paukutteleva Bertta-karhu.

Tausta

Taidetta tehdään polvesta toiseen

TAITEELLISUUDEN – sekä taipu-
musten että aktiivisuuden –
periytymistä on viime vuosina
tutkittu.

Esimerkiksi suomalaiset geenit-
turkit julkaisivat runsas vuosi
sitten tuloksia, joiden mukaan on
olemassa musikaalisuuteen
vaikuttavia geneeje.

He olivat tutkineet yli sisse-
määkymmentä sukua eri puolilta
Suomea ja löytäneet vertailujen
avulla perimästä yhdeksän osa-
aluetta, joiden esiintymisen
todennäköisyys aiheuttaa musi-
kaalisuutta.

TUTKIMATTAKIN lämä on toki
tiedetty.

Ritää, kun on seurannut
esimerkiksi Pohjolan, Pokelan,
Oramon, Kuusiston tai Louhivu-
oren musikaalisia sukuja.

Rock-musiikissa samalle alalle
hakeutumista ovat viime aikoina
todistaneet vaikkapa rumpali
Mooses Kuloniemi, joka on
loiyttänyt yhdessä vanhempiensa
Aija Puustian ja Esa Kotoniemi-
nen kanssa, sekä J. Karjalaisen ja
Freemanin pojat Väinö ja Janne,
kumpikin muusikkoja itsensä

ON OLEMASSA myös teatteri-
sukuja, kuten Jurkat, Salmiset ja
Sarkiolat. Kuvataiteessa ja kirjalli-
suudessa esimerkiksi ei tule
mielene yhtä paljon.

Jenna ja Noora Kunnas seura-
vat kuitenkin isänsä Maurin
jäljillä, ja Aino Louhestakin tuli
taiteilija ja kuvittaja niin kuin
äidistään Kristiina Louhesta.

Myös taidemaalari Lauri Lai-
neen tytär Laura on kuvataiteen
ja Jennan kuvittama lasten-
kirja oli heidän ensimmäinen
virsinäinen yhteistyönsä.

NYT *Kaheli* sakkii ja kauhujen
kaappi saa myös jatkoa.

ilus ja Satu Waltari ennen heitä.
Vielä enemmän on kuitenkin
niitä, jotka ovat suuntautuneet
väijemmin taiteeseen ja kulttu-
riin, valitsematta suoraan aivan
samas alaa kuin vanhempiensa.

Teatteriperheen tyttärestä
Annina Holmbergista tuli kirjaili-
ja, Kirsi Kunnaksen ja Jaakko
Syrjän pojista muusikkoja ja
taidemaalari Marjatta Tapiolan
tyttäristä äinasta ja Zaidasta
kirjailija ja elokuvaohjaaja.
Millaista kulttuuriperimästä
tällöin on kyse? Vai vaikuttaako
sekin, että elää kulttuurieläimä
tai muuten taiteen ympäröimä-
nä?

KYLLÄ VAIKUTTAA, sanoo musi-
kaalisuuden periytymistä tutki-
nut Jaana Oikkonen.

Sama pätee hänen mukaansa
muuhinkin luovuuteen.
"Geneettinen perusta vaikuttaa
siihen, kuinka valkeaa tai helppoa
jotain, kuten musiikkia, on oppia,
osa-vaikutuksen suhteet on noin
fifty-fifty", Oikkonen sanoo.

Taiteellisuuden siirtymistä
polvelta toiselle voiikin oikeas-
taan verrata myös koulutukseen.
Kun sitä tutkittiin OECD:n piirissä
pari vuotta sitten, myös korkeas-
koulutuksen todettiin kulkevan
perheittäin.

Yliopistokoulutettujen van-
hempien lapsista yliopistoon
päätyy yli puolet, ei-yliopistokou-
lutettujen lapsista vain viitisitoista
prosenttia.

Hyvin geenien lisäksi kun
tarvitaan myös altistusta, eli
esimerkiksi, kunnostusta, innos-
tusta ja ohjausta.

Suvi Ahola

lapselleen ääneen lukemaan van-
hempeä? Neimalla mieltä.

Noora Kunnas sanoo kuiten-
kin kirjoittaneensa *Kahelin* sakin
paukuttavaa taiteilijaa Bertta kar-
hun nimenomaan lapsille.

"Pierut naurattavat aina", hän
sanoo ja kertoo väinmukaisesti
venäkeksi kadulla aikoinaan
näkemänsä pikkupojasta.

"Noin neuluoitas poika käveli
äitinsä kanssa, hoki: *Ripuli ripuli*
ripuli ja nauvoi sitten tikautuk-
seen. Ajattelin heti, että tuossa
on kirjain koidelyleisö."

KUN JENNA KUNNAS valitsi tule-
vaisuuden uraa, pöytäruokien ei
ollut ensimmäinen vaihtoehto.
Se oli hänestä kodin peruna
ihon liian tuttua, jopa tylsää.

"Opiskelin ensin koru- ja ho-
peamuotoilua ja tlla ja kaluste-
suunnittelua, mutta sitten an-
onin itselleni luvun tehdä sitä,
mistä eniten pidin."

Hän pyrki ja pääsi taidelelli-

► Noora Kunnas: *Kaheli* sakkii ja
kauhujen kaappi. Kuvitus Jenna
Kunnas. Otava, 112 s.

► Katso mukkoasi-
maaillo, jossa
Jenna ja Noora
Kunnas esittelevät majatalla Perä-
tuulen asukkaat. HS.fi/hstv

Teksti: ANNA-LEENA EKROOS

Lapsina Noora ja Jenna Kunnas rakastivat leikkimistä isoisänsä 1950-luvulla rakentamalla nukkekodilla. Lapsuuden leikkien näyttämöstä tuli myös sisarusten esikoiskirjan Kaheli sakki ja kauhujen kaappi innoitus ja näyttämö.

Omiin lahjoihinsa varauksettoman kriittikittömästi suhtautuva Hiiriherra Hugo von Husmus lausuu itse kirjoittamia runoja aina tilaisuuden tullen.

©Jenna Kunnas

Tervetuloa Majatalo Perätuuleen

Kun sisarukset Noora ja Jenna Kunnas olivat lapsia, he leikkivät erityisen mielellään isoisänsä rakentamalla nukkekodilla.

- Isoisä teki sen alun perin äidillämme ja hänen siskolleen ja äiti taas antoi nukkekodin meille. Se oli meille hyvin rakas ja tärkeä, niin tärkeä, että kesäsin sitä piti kuljettaa kotimme ja kesämökkimme välillä, koska pitihän sillä voida mökilläkin leikkiä, Jenna Kunnas kertoo.

- Silloin pienenä ajattelin, kuinka siististä olisi asua tuossa nukkekodissa tai kuinka hienoa olisi, jos nukkekodin asukkaat eläisivät, Noora Kunnas jatkaa muistelua.

Nyt ne tavallaan elävätkin Noora Kunnaksen kirjoittamassa ja Jenna Kunnaksen kuvittamassa lastenkirjassa, jonka miljöö sai innoituksensa lapsuuden nukkekodista ja hahmogalleria sen asuk-

kaista.

- Tämä aihe on ollut aina jossain alitajunnassani ja kun mietin aihetta kirjalleni, se pulpahti heti pintaan. Hahmot ja miljöö tuntuivat niin hauskalta idealta, että lähdin suoraan kehittämään sitä ideaa eteenpäin, Noora kuvaa kirjan syntyvaiheita.

Sekalainen seurakunta

Kaheli sakki ja kauhujen kaappi (Otava) kertoo majatalo Perätuulen sekalaisesta sakista. Taloa emännöi Bertta Perätuuli, joka on hyvin mukava ja kaikesta innostuva karhuuori. Hän on nuorempana toiminut muun muassa Lasse Mårtensonin taustatanssijana.

Bertan pyyntiä asuttavat toisessa maailmansodassa maskottina toiminut Majuri Kuugelbum ja pariskunta Heikki ja Kerttu "Kvartsinäkärä" Nieminen, joista edellinen on ennen kaikkea akea ja jälkimmäinen haluaa löytää jokaisesta hetkestä kuntoiluhetken. Talon isokokoisin asukas on vai-

voihinsa tunteellisesti suhtautuva Hemppa. Talon taitelijat on puolestaan lahjakkuuttaan korkealle arvostava Hugo von Husmus. Majaansa majatalossa pitävät vielä aina pareittain kulkevat porsaskaksoset Papu ja Pipana.

Kirjassa on paljon tilannekomikkaa ja vinksahtanutta huumoria vieroksumatta lasten rakastamaa pieruhumoriakaan.

Noora Kunnas lähti romaaniin rakentamaan hauskuutta oman huumorintajunsa pohjalta.

- Heti alusta asti mietin, mikä minua huvittaa ja sellaisia juttuja laitoin kirjaan. Asiassa auttoi se, etten ole koskaan omasta, tai välttämättä muidenkaan mielestä oikeastaan kasvanut aikuiseksi. Siisistä lasta ei siis tarvinnut kovin syvältä kaivella, Noora muotoilee.

Teoksessa välittyy myös Nooran jo lapsena syntyneet rakkaus runoihin. Kirjassa Hugo von Husmus lausuu omatekemiään riimirunoja aina kun tilaisuus huikankin sallii.

- Minulla oli sama harrastus kuin Hugolla. Opiskeluaikoina huvinin kavereitani kirjoittamal-

Noora ja Jenna Kunnaksella on aina ollut läheiset välit. Hyvässä hengessä syntyi myös kaksikon yhteinen esikoiskirja, Jennan kuvittama ja Nooran kirjoittama Kaheli sakki ja kauhujen kaappi.

Perätuulen majatalossa sattuu ja tapah-
tuu monenmoista. Tässä taloa emännöivä
Berta-mummo yrittää sytyttää rusinoita
puristamalla niihin vähän omatuotan-
toista kaasua.

©Jenna Kunnas

*"On ulkoma ilma ja kaunis suu, ei taivaalta laskeudu kukaan muu.
Kuin haiseva palle ja tukkiva nenä, en haluaisi asua ihmisinä.
On taivaalta tuleva püttu suuri, sen näen mä tulevan bi punajuuri.."*
Hugo von Hufsmur

la heistä ja ympärillä olevista tapahtumista nonsense-
runoja, joten halusin niitä ehdottomasti mukaan kirjaan-
kin.

Juonellisesti kirja etenee visikkomaisessa seikkailuhen-
gessä. Jännitystä tuottaa jo Majatalo Perätuuli itse, joka on
paitsi majatalo, myös nukkekoti huonemaailman nurkas-
sa. Sen asukkaita vaaniikin alati putoaminen pelottavaan
huonemaailmaan.

Hyvähenkistä yhteistyötä

Sisarellinen yhteistyö sujui hyvässä hengessä. Noora ja
Jenna eivät ajautuneet taiteellisiin ristiriitoihin. Marssi-
järjestys oli sellainen, että ensin syntyivät Nooran tekstit,
sitten Jennan kuvat.

- Koska nukkekodin asukkaat olivat hahmojen löyhänä
esikuvina, minulla oli selkeät lähtökohdat kuvitustyölle.
Nooralla oli myös muutamia valmiita ajatuksia, joista hän
toivoi kuvia ja ne taisivat kaikki päästäkin kirjaan. Muuten
minulla oli hyvinkin vapaat kädet, Jenna kuvaa työsken-
telyään.

Kaheli sakkia ja kauhujen kaappi on sisarusten esikois-
kirja. Turun taideakatemia elokuvainjalta valmistunut
Noora Kunnas (s.1987) on aiemmin työskennellyt esimer-
kiksi televisiossa.

Jenna Kunnas (s. 1983) on opiskellut Taideteollisessa

korkeakoulussa ja työskentelee nykyään kuvittajana ja
graafikkona.

Luonnollinen ja luonteva valinta

Lastenkirjallisuuden maailma tuli Nooralle ja Jennalle jo
tutuksi kotona, sisarusten isä on supersuosittu kirjailija-
kuvittaja **Mauri Kunnas**.

- Isän ammatti vaikutti melkein niin, että kirjailija-ku-
vittajan työ on aina tuntunut meistä hyvin tavalliselta am-
matilta, siinä missä mikä tahansa muukin työ, Jenna poh-
tii perhetaustan vaikutusta.

- Varsinaisesti kumpikaan ei juuri sille uralle kuitenkaan
erityisesti ole tähdannyt, mutta luonteva valinta se on ollut,
Noora jatkaa.

Isä Kunnas suhtautui tyttäriensä kirjaprojektiin kannus-
taen ja kehuun.

- Mitenkään erityisesti hän ei kuitenkaan ole kirjan luo-
miseen puuttunut, Jenna sanoo.

- Ja jos hän kirjoittamisvaiheessa koetti jotain sivusta
joskus huudellakin, niin ne neuvot menivät toisesta kor-
vasta sisään ja toisesta ulos, Noora kommentoi.

Sisarusten erinomaisesti alkanut kirjallis-kuvallinen
yhteistyö on saamassa jatkoakin.

- Perätuulen väen seikkailujen toinen osa on jo työn alla
ja tietyt toivomme, että kirjasarjasta tulisi oikein pitkä! ♦

MILKA ALANEN

SANNA SOMMERS kasvo

3 X MITÄ OPIN ISÄLTÄ

1 Elämässä pitää olla
kiireettömiä pulla-
hetkiä. Matkalla mö-
kille Sastamalaan täytyy
aina pysähtyä Pyymäen
kahvilaan munkille. Isä
syö myös suklaata ehkä
enemmän kuin kukaan,
minä tulen hyvänä
kakkosena.

2 Aina ei tarvitse
olla niin korrekti,
kunhan on hauskaa.
Muistan lapsuudesta hul-
vattomat, aivan päättö-
mät ruokapöytäkeskuste-
lut. Meillä ei ollut koskaan
sääntöä, ettei ruokapöy-
dässä saisi sanoa pieru.

3 Olen perinyt isältä
rakkauden Beatle-
sin musiikkiin ja San
Franciscoon. Asumme
siellä isän työn takia, kun
olin ihan pieni, ja jokin
siinä paikassa saa minut
kaipaamaan sinne yhä
uudelleen. Seuraavaksi
lähten sinne hämmäskelle.

KUKA?

Jenna Kunnas, 29, on kuvittaja
ja graafinen suunnittelija. Hän
asuu Helsingissä miehensä **Mikon**
ja kissojensa, venäjänsinisten Lillin
ja Luciuksen kanssa.

Seuraava sukupolvi

Isoisän tekemä nukkekoti innoitti Noora ja Jenna Kunnaksen kirjoittamaan lastenkirjan. Tunnettu sukunimi askarrutti etukäteen.

Sari Kerttula, www.kerttulasanomat.fi Anni Hämmäläinen, www.kerttulasanomat.fi

HENKILÖT

Vilne talvena Noora Kunnas tallusti Helsingissä Tempeliaukion kirkon lähistöllä. Pieni poika lompakadulla itänsä kanssa ja hokti ripuli, ripuli, ripuli. Sittemmin naurot katkeroitui.

– Tajuusin välittömästi, että tässä on kirjainkohdeyleisö.

Noora Kunnaksen kirjoittama ja Jenna Kunnaksen kuvittama lastenkirja *Kaheli sakki ja kauhujen kaappi* oli siinä vaiheessa jo lähtenyt painoon.

Paukkuja päästeleviä karhumuurista Bertta Peritulesta on tullut lasten suosikki.

– Se johtuu varmasti siitä, että hän pierskelee. Pierut naurattavat aina, Jenna Kunnas sanoo.

KIRJAN idea kumpuaa tyttöjen omasta lapseudesta. Noora ja Jenna leikkivät paljon isoisan tekemillä nukkekodilla. Hän nukkari nukkekodin 1990-luvulla tyttärelleen.

Nukkelehti on ollut aina meidän yksikselu. Haaveilimme, että olisi paikka siistiä, jos saisimme asua siellä. Raahuaime nukkekodin mökillekin.

Kirjassa asutaan majatalo Perituleksessa. Se on nukkekoti lastenhuoneen perällä.

Talon asukkaat ovat henkii herinnoista leluja – arameijan majuri, kaksi koiraa, norsa, hiiri ja kaksi porrasia.

Kirjan nukkekodin oikea esikuva on yhtä olemassa sisustusten yhteisellä työhuoneella Helsingin Kalliossa. Sisältä tapahtaa perkyymenit eläinhahmoa.

Lapsena Jenna Kunnas asarteli sisustustavaroita nukkekotiin. Noora Kunnas kehittäli asukalle turvintoa.

Oli selkeää, että kaikki eläinhahmot kiinnostivat. Jostain syystä eläimet ovat olleet vain niin lähellä sydäntä, Noora Kunnas sanoo.

kulaisiin.

Sanomalehteä lukevassa Heikki-koirassa on vähän kummista. Jenna Kunnas sanoo.

Majuri Kuugelbunin esikuva on isoisin Steiff-karhu, joka oli hänen autossaan maskottina. Äiti ja tytöt eivät saaneet koskea siihen, mutta Noora sai.

Olen aina ollut sellainen, että häärin omista oloista, Noora Kunnas sanoo.

Majuri Kuugelbun on Noora Kunnaksen lempihahmo.

– Sillä on oma tekemisen meininki.

KIRJA on yhdistelmä kauhua, fantasiaa ja seikkailua. Terveen alussa otollaan maailmanloppu. Myöhemmin etsitään majatalosta pöydästä Hugo-hiiristä ja koetaan pelastaa hänet hirviön kynsistä.

Kirjan sanoma on, että elämä ei saa ottaa liian vakavasti ja huumori on tärkeä, Noora Kunnas sanoo.

Kun Jenna Kunnas luki kirjan ensimmäistä kertaa, häntä nauratti.

Jos luki jalla on hauskaa, se on hyvä saavutus kirjailijalle. Ei tarvitse olla vakava ja toinen.

Kirja kertoo myös pelkojen voittamisesta. Ihmiset miettivät liikaa tekemisistään.

"OLEMME ISÄLTÄ OPPINEET, ETTÄ KIRJAT SYNTYVÄT TEKEMÄLLÄ TYÖTÄ, EIVÄTKÄ MILLÄÄN TUSKALLA – PITÄÄ MIETIÄ HIRVEÄSTI. TÄMÄ EI OLE SUUREN TAITEEN TEKEMISTÄ VAAN TYÖTÄ."

JENNA KUNNAS

KAHELI sakki muistuttaa hieman Minna Lindgrenin *Ehtoeläin*-kirjoja. Niissä ihmiset elivät täyttä elämää.

– Aikoinaan koulussa opettaja sanoi, että kirjoitan aina vanhuksista. Ihan aina, Noora Kunnas nauraa.

Kunnaksilla on pieni ja tiivis suku. Sisarusket ovat olleet paljon isovanhempiensa kanssa tekemisissä.

– Minulla on suuri rakkaus vanhuksista ja heidän yhteisönsä kohtaan, Noora Kunnas kertoo.

– Vanhuksista oletetaan, että he vaan ovat, mutta

NOORA Kunnaksella on tapana istua yhteisen työhuoneen ikkunalaudalla ja höpötellä sisarensa Jenna Kunnaksen kanssa.

haloo, miksi vanhuksket eivät voisi tehdä asioita? Heissä on kaikki tieto. He voivat tehdä ihan mitä vain. Ja jos vanha ihminen tekee jotain ihan älytöntä, niin onhan se ihan älytöntä.

Lastenkirjaan Noora Kunnas päätyi, koska "piti on jätetty lapsuuden asentoon".

– Ei tarvitse ajatella, mitä lapsia ajattelee. Kirjoittaa siitä, mitä ajattelee, Noora Kunnas sanoo.

Kirjoitin lastenkirjan, koska tykkään hirveästi lastenkirjoista. Lapsen ovat ehkä vähän aliarvoistettu kohde-ryhmä, vaikka se on tuikeampi yleisö.

Jenna Kunnas on samaa mieltä.

– Lastenkirjoista helposti ajatellaan, että nyt tämän lukee joku nuori vähempituisempi.

SISARUKSET tekivät jo lapsena paljon asioita yhdessä. Nytkin he työskentelevät samassa kerrostaloyhteisössä. Työtilan jakavat kolme muuta.

– Pyysin Jennan kuvittajaksi, koska en tuntenut muutaakaan kuvittajia, ja valinta oli aika selvä muutenkin, Noora Kunnas sanoo.

NOORA ja Jenna Kunnaksen lastenkirja *Kaheli sakki ja kauhujen kaappi* on omistettu isoille.

"JOS LUKIJALLA ON HAUSKAA, SE ON HYVÄ SAAVUTUS KIRJAILIJALLE. EI TARVITSE OLLA VAKAVA JA TOTINEN."

JENNA KUNNAS

Yhteistyö on sujunut varsin hyvin. Noora kirjoittaa omalla koneellaan ja Jenna kuvittaa omallaan. Välillä huudellaan toiselle, mikä olisi hyvä.

Saamme lähettää toisillemme iltaisin tekstiviestejä, joissa höpötämme elämästä, Noora Kunnas kertoo.

LAPSINA Jenna ja Noora Kunnas tiesivät vain kaksi ammattia opettajaksi ja lastenkirjailijaksi. Äiti Tarja oli peruskoulun opettaja ja isä Mauri piirsi lastenkirjoja.

Kunnaksen suosittelivat

P.O. Wodehouse:

Kernaasti Jeeves (Teos)

Noora: – Olen kaikin kaikin nautin Jeeves & Wooster -koomediaa. Niin kyllä, se on elämästä bittibummeihin pöyhämisestä.

Naomi Klein:

Tämä muuttaa kaiken (Inte)

Jenna: – Tarkoittaa

– Irastemurtoja.

– ja kukaan ei tiedä.

KIRJAILIJAT Mauri Kunnas ei ole käyttänyt tyttäriään Noora ja Jenna Kunnasta lastenkirjojensa esikuvina. – Emmo ole hirveästi lukee isän kirjoja.

kotoa.

Sisarukset ihmettelivät, miksei isä lähtenyt aamulla töihin, vaan luuhisi perheen omakotitalon pohjakerroksessa. Ja miksi hän ennen kirjoittamista luntsi mukavuuksensa sohvalle?

– En voisi maata sohvalle tai istua nojatuolissa, koska nukahtaisin heti. Noora Kunnas sanoo.

– Kävelin aamulla tänne Kallion työhuoneelle Töölönlahtea pitkin ja päätin, että nyt mietin töitä koko matkan, mutta en yleensä mieti yhtään mitään. Huomaan, että taas se meni siinä. Ei minusta saa hienoa taiteilijaa tekemälläkään.

ISAN ammatti ei tuottanut vastareaktiota. Kirjailijan ammatti oli jo lapsuudessa Noora Kunnaksen haave.

Noora Kunnas opiskeli elokuvia ja televisioalaa, mutta kiinnostus oli kirjoittamisesta.

– Ajattelin, että kirjailijaksi ei voi ryhtyä, eikä kukaan halua lukea putrujani kuitenkaan. Uskoin, että kirjakustantamossa sanotaan, että kiitos näkemään, mutta sanottinkin, että halutaan jatkaa.

Kuvittaminen on taideteollisesta korkeakoulusta valmistuneen Jenna Kunnaksen mielestä ihan tavallinen työ. Sitä tehdään työpaivan verran ja enemmänkin.

– Olemme isiltä oppineet, että kirjat syntyvät tekemällä työtä, eivätkä millään tuskalla – pitää miettiä

"VANHUKSISTA OLETETAAN, ETTÄ HE VAAN OVAT, MUTTA HALOO, MIKSI VANHUKSET EIVÄT VOISI TEHDÄ ASIOITA? HEISSÄ ON KAIKKI TIETO. HE VOIVAT TEHDÄ IHAN MITÄ VAIN."

NOORA KUNNAS

hirveästi. Tämä ei ole suuren taiteen tekemistä vaan työtä.

Silti tunnuttuun itsään vertaaminen askarrutti etukäteen.

– Meillä on ollut rima korkealla. Ymmärrämme, että totta kai meitä verrataan isään, mutta meitä on verrattu vähemmän kuin pelkään, Noora Kunnas sanoo.

– Isä halusi lukea kirjan etukäteen vedosvaiheessa, ja piti siitä ja kannusti. Äiti luki valmiin kirjan ja totta kai kannusti.

Otava kustantamon kanssa on sovittu jatkosta Kahelille sakille. Seuraava kirja on jo kehitteillä.

– En tule enää itseäni kirjailijaksi. Se olisi ihan aikaista, Noora Kunnas sanoo.

Mitä isät edellä

Joskus isä tartuttaa oman intohimonsa lapsiinsa. **MAURI KUNNAKSEN** tyttärestä **JENNASTA** tuli taiteilija, **JUKKA PUOTILAN** poika **VILLE** on isänsä tavoin urheilumiehiä.

– Tällaise vanhalle konna la olisi tietysti antaa paljon avastusta aloittelijalle. Mutta tuo tyttö paljakuuntele, ja hymin, Mauri Kunnas tuom

Kuka?

JENNA KUNNAS, 29, graafikko
PERHE naimisissa toimittaja Mikko Pelttarin kanssa
ASUU Helsingin Hermannissa

"En lähde isän kanssa kilpasille"

JENNA: "Isän työhuoneeseen kodin alakerrassa oli aina vapaa pääsy. Siellä isä istui kynä kädessä pöydän yli kumartuneena ja kuunteli äänikirjoja. Koulun jälkeen kaivauduin usein työhuoneen sohvanurkkaan katsomaan kuvataiteilijan tai piirtämään. Kuvaamataidon numeroni taisi aina olla kymppi, mutta en ollut lapsena kummoinen piirtäjä. Tein samanlaisia kuvia kuin muutkin ikäiseni: talot olivat kaksikulotteisia ja aurinko keltainen kolmio arkin oikeassa ylänurkassa. Joskus isä vilkaisi olan yli tuotoksiani. Hän vinkkasi, missä horisonttiviiva kulkee ja että kasvoja piirteessä ei saa unohtaa ryppyjä: ne tekevät ilmeet. Neuvominen vähän harmitti, mutta painoin opit mieleeni. Joka ilta isä istui sängyn jalkopäähän lukemaan minulle ja pikkuiskolleni **Nooralle**; **Narnia**-sarjaa, **Viisiköitä** ja muita seikkailukirjoja. Omiin teoksilnsä hän-tä jotenkin nolotti tarttua, joten

ne me luimme itse. Suosikkini oli *Hui kauhistus!*, koska siinä esiintyi mörköjä. Mutta kyllä minusta **Enid Blyton** oli tosi paljon kovempi kirjailija kuin isä.

Joulupukkiin en ole koskaan uskunut, kiitos isän joulukirjojen. Oli täysin nautettava ajatus, että isä voisi keksiä tarinoita ihmisestä, joka on oikeasti olemassa. Se ei onneksi yhtään vähentänyt joulun taikaa.

Isän työ oli niin luonteva osa arkea, ettei siihen juuri kiinnittänyt huomiota. Hän uppoutui aina kulloisenkin teoksen maailmaan. Kun hän esimerkiksi valmisti *Kingas Arthurin ritarit* -kirjaa, matkustimme koko perhe Englantiin pyöreän pöydän ritarien maisemiin.

Isän kirjoille ominainen huumorintaju yhdistää meitä kaikkia. Vitsaillemme jatkuvasti toistemme kustannuksella, erityisesti isän. Hänen toinen korvansa on kuuro, joten asetumme sen puolelle häntä pilkkaamaan. Isä on tästä varsin tietoinen. Yhteentoilta meillä on vältetty jopa murrostissa. Isälistä ojentamista olisikin luultavasti ollut aika vaikea ottaa vakavasti.

Pienenä haaveilin astronomin ja arkeologin työstä, mutta lukion jälkeen paaduin Taideteolliseen korkeakouluun.

Perheyrityksessämme Doghil-lissa auton aluksi vuosikalente-

neiden ja puuhakirjojen teossa, taitojen kehityksessä sain vaativampia hommia. Tuoreinta *Piitles*-kirjaa varten hain taustatietoa netistä, sillä sen käytössä olen isää nap-pämpi. Valilla se oli kuin salapoliisityötä. Minkä väriset lakit poliisilla oli 1960-luvun Hampurissa? Millainen kuosi oli **McCartneyn** lapsuudenkodin sohva? Arvos-tan isän pikkutarikuntaa ja pyrkimystä täydellisyyteen.

Olin otettu, kun Mauri Kunnas -hahmoja tuotteistava yritys kutsui minut sinistä ajatuksia -projektiin, jonka myynnillä tuetaan SOS-lapsikylän toimintaa. Minua pyydetiin laatimaan tulkintani Herra Hakkaraisesta.

Oma satuhahmoja on ole yrittänyt kehittää. Isän kanssa ei kannata lähteä kilpasille, ainakaan vielä."

"Jukupliuta, mitä likasta voi tulla"

MAURI: "Jennan ollessa vielä kohdussa minulla oli tapana laulella hänelle *Mörkö se lahti piitriin*. Kun sitten sain hänet syliini, aloin hyräillä samaa biisiä. Vauva raakaisi. Ilmeisesti hän protestoi heti tilaisuuden saatuaan.

Pikku hikkana Jenna oli jäärä-päinen untara. Kerran hän kertoi kaikkiaan kieltäytyi syömästä.

Kuka?

MAURI KUNNAS, 62, taiteilija
PERHE vaimo Tarja, tyttäret Jenna ja Noora
ASUU Espoon Laajalahdessa

Pelleilini, maanittelin ja lirkuttelin, mutta tyttö sylki ruoat rinnoiksille. Lopulta hikeennyn niin, että revin päälläni olevan t-paidan riekaleiksi. Likka vain hymyili: kiva show!

Oletan, että tyttärelläni on ollut tasainen ja turvallinen lapsuus. Minahan olin aina kotona. Erään kerran Jenna tuli kipeänä kesken päivän koulusta. Hän teki työhuoneen sohvanurkkaan pesän ja kuunteli *Pikku Heidiä* äänikirjana. Minä piirsin vieressä *Vampyyrivierin tarinoita*. Muistan sen erityisen lämpimänä hetkenä.

En ole halunnut tyrkyttää tytölle omia kiinnostuksen kohteita: mutta he ovat alkaneet tykätä samoista asioista: 60-luvun popista, brittiläisistä tv-sarjoista ja elokuvista. Jenna oli kai 8-vuotias, kun harhauhin uskomaan hänen olevan riittävän vanha katsomaan lempileffani *Hitchcockin Linnut*. Seuraavana yönä jouduin nukkumaan hänen huoneessaan, sillä aina uneen vaivuttuaan tyttö tärisee horkassa. Ei siitä onneksi pyssyviä traumoja jäänyt.

Jenna ja Noora ovat aina olleet kohtalaisen kilttejä ja säyseitä hikköjä. Lienevätkö jotenkin viallisia, kun en muista olleeni heistä huolissani edes murrosikäisinä. Jennan tuoreen aviomehenkin olen tuntenut siitä asti, kun hän oli viiden.

Tähdäin, kun Jenna lähti samalle alalle. Tietyksi vähän pelotti, että häntä tulleen vertaamaan minua. Toimin kapealla sektorilla kuvaajateen saralla, mutta minulla on ollut hyvä säkä ja olen menestynyt poikkeuksellisen hyvin. Kai se aiheuttaa painetta, kun isäpään ympärillä on mainetta ja hymistelyä.

Onneksi Jenna tekee selvästi erilaisia jälkeä kuin isänsä. Minä olen vempulampi piirtäjä. Olen aina pyrkinyt hauskauttamaan yleisöä. Ja kun huomasin, että sillä voi tienata rahaa, hurahdin täysin. Sen jalkompiä pyrkimyksiä minulla ei ole.

Jenna on enemmän suunnittelija ja graafikko. Hänellä on hyvin erikoinen viiva ja käsittämättömän varma ote, sellainen vanhan taiteilijan jälki. Jos Jenna päättäisi ryhtyä taidemaalariksi, niin jukupliuta, mikä hänestä voisi tulla!

Mutta minä en aseta mitään rajoja. Olen tyytyväinen, mitä tahansa hän tekeekin."

THANK YOU,
PLEASE DON'T HESITATE TO ASK FOR
SPECIAL DESIGNS MADE JUST FOR YOU!
LET'S WORK TOGETHER SHALL WE?

INSTAGRAM: @JENNAKUNNAS
WWW.JENNAKUNNAS.NET

WWW.NAPA-AGENCY.FI
INFO@NAPA-AGENCY.FI